

OTVORENI MUZIL

br 7.

Novine Građanske
inicijative za Muzil
VOLIM PULU

travanj 2014. / VI godina

Ako smo šutjeli devedesetih, zbog ratnog stanja ili neznanja i naivnosti, danas nema isprike da skrštenih ruku promatramo daljnje upropaštavanje gospodarstva, društva i okoliša

Novi broj Otvorenog Muzila koji se nalazi pred vama nastojat će sumirati "javnu raspravu" o promjenama prostornih planova grada Pule, po mnogočemu spornu "javnu raspravu" koja se - u pravom smislu riječi - ne bi dogodila, čak niti u ovakvom krnjem obliku, da nije bilo pritiska građana na gradsku vlast, pa čak i da građani nisu sami organizirali dio javne rasprave, i to onaj kvalitetniji, sadržajniji i demokratskiji dio. Građani su za promjene urbanističkih planova pokazali izniman interes,...

→ ...prvenstveno zbog pitanja Muzila. Izrazili su zabrinutost zbog toga što su planirane prenamjene prostora tog velikog poluotoka u stvari priprema za njegovo koncesioniranje ili čak i privatizaciju, a gradska vlast to niti jednom riječju nije demantirala. Čak štoviše, kad god bi se postavilo to pitanje, gradski oci silno su se trudili opravdati nužnost takvog modela, a ultimativni argument bio je - baš kao i po pitanju monetizacije autocesta na državnoj razini - u proračunu nema novaca. Argument je to koji bi valjda trebao okončati svaku raspravu.

Upravo suprotno, točka je to iz koje ozbiljna rasprava tek treba uslijediti. Moramo si, naime, postaviti pitanje zašto u gradskom/državnom proračunu nema novaca? Zato što praktički ne postoji gospodarstvo koje bi punilo proračune. Ne radi se pritom samo o famoznoj krizi, naše je gospodarstvo bilo uništeno i davno prije krize, a uništeno je bilo upravo - pretvorbom i privatizacijom, uz koje se u narodu već uobičajeno (i opravdano) veže epitet pljačkaška.

Krajnje je vrijeme da stanemo na loptu prije nego dotaknemo dno sumanutim ponavljanjem promašenih recepata te da zajedno počnemo promišljati alternative privatizaciji

Taj ultimativni argument, znači, u biti glasi - proračun je prazan zbog privatizacije pa zato moramo nastaviti privatizirati. Današnje priče oko privatizacije Muzila, Srđa, autocesta, upravljanja vodama, samo su nastavak iste one katastrofalne politike koju provodimo već preko dvadesetak godina, a koja svoju pogubnost pokazuje i dokazuje upravo praznim proračunima i punim zavodima za zapošljavanje. Razlika je jedino u predmetima privatizacija. Budući smo sve tvornice u prvom valu već privatizirali i pritom većinu uništili, sada na red dolazi još jedino što nam je za rasprodaju ostalo - prirodni i prostorni resursi, javne usluge i javni interes. Ako smo šutjeli devedesetih, zbog ratnog stanja ili neznanja i naivnosti, danas nema isprike da skrštenih ruku promatramo daljnje upropaštavanje gospodarstva, društva i okoliša.

Ne treba nas pretjerano čuditi ukoliko političke elite nemaju kapacitet i volje izaći iz vlastitih uskih tehnomenadžerskih okvira razmišljanja i prekinuti gore navedeni začarani krug. Kao što nisu imali kapacitet ni volje organizirati pravu javnu raspravu o izmjenama gradskih prostornih planova. No, krajnje je vrijeme da stanemo na loptu prije nego dotaknemo dno sumanutim ponavljanjem promašenih recepata te da zajedno počnemo promišljati alternative privatizaciji, odnosno modele upravljanja zajedničkim dobrima. Nadamo se da će stranice koje su pred vama, kao i svi do sada izdani brojevi Otvorenog Muzila, otvoriti početni prostor jednom takvom promišljanju.

Goran Matić

Vojska najavila odlazak s Muzila

Stigao je i taj trenutak - vojska je najavila odlazak s Muzila. Na sjednici Saborskog odbora za obranu održanoj krajem siječnja 2014. u sklopu rasprave o godišnjem izvješću Državne revizije bilo je riječi i o vojnim nekretninama. Zamjenica ministra obrane Višnja Tafra najavila je da MORH, zbog smanjenja broja vojnika i raspoloživih sredstava, planira u najskorije vrijeme ukinuti čuvanje Muzila uz obrazloženje da je prostor predan lokalnoj samoupravi, a da ga vojska čuva "iz usluge" i o vlastitom trošku već dugi niz godina. Da je nekretnina predana na upravljanje Gradu Puli, jasno bi bilo u čijoj je sada nadležnosti taj prostor. No, budući da je upravljanje prepušteno Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom (DUUDI), a Republika Hrvatska je vlasnik zemljišta, pitanje o nadležnosti i brizi o tom području i nekretninama nakon odlaska vojske postaje nešto složenije.

Kako bismo razjasnili tu nedoumi-

odlaskom vojske s Muzila u "događeno vrijeme" i da će poduzeti "sve potrebne mjere kako bi se i nakon ukidanja čuvanja od strane MORH-a osigurala adekvatna zaštita predmetne vojarne." Planovi o budućnosti Muzila nastavljaju se iza zatvorenih vrata uz potpuno isključivanje javnosti. Ne bi li Puljani tu iznimno važnu informaciju o povlačenju vojske trebali čuti, prije svega, od gradske uprave? Pa ipak se radi o petini grada. Ili možda od SDP-a, gradske političke opozicije, čija predstavnica Tanja Vrbat sjedi u Saborskom odboru za obranu, a njen kolega Peđa Grbin kandidirao se na prošlim izborima za pulskog gradonačelnika? Kome ide u prilog tajnovitost? Građanima ne. Pisali smo već mnogo puta da je budućnost Pule na obalama svog zaljeva, te da se razvoj mora dogoditi postupno i u skladu s trenutnim mogućnostima. Razvoj mora uključiti različite korisnike, djelatnosti i modele upravljanja. Svi

MORH-u i DUUDI-ju smo uputili poziv za sudjelovanje na tribini o poželjnom scenariju i posljedicama odlaska vojne straže s Muzila, no poziv nisu prihvatili

cu, MORH-u i DUUDI-ju smo uputili poziv za sudjelovanje na tribini o poželjnom scenariju i mogućim reperkusijama odlaska vojne straže s prostora Muzila. Na tribinu smo planirali pozvati i predstavnike Građanske inicijative za Muzil, mogućih korisnika nekretnina, pulskog Konzervatorskog odjela i druge zainteresirane aktere. No ni MORH ni DUUDI nisu prihvatili poziv na tribinu te smo tako ostali bez relevantnih sugovornika. Razlog njihovog odbijanja nalazimo u izbjegavanju «vrućeg krumpira» i političkoj direktivi o rezervaciji Muzila za neke ciljeve i interese koji se očito ne mogu zvati javnima.

U odbijenici Kabineta ministra obrane stajalo je i kako MORH nije u mogućnosti precizirati datum povlačenja s Muzila, da je izvjesna činjenica da je još 2011. godine Muzil predan na upravljanje AUDIO-u (današnji DUUDI) te da su u tijeku postupci osiguranja preduvjeta za povlačenje pripadnika Oružanih snaga s Muzila. Osim toga, obavijestili su nas da MORH nije nadležan za izradu planova o daljnjoj upotrebi vojarne Muzil niti za sudjelovanje u izradi planova o daljnjem korištenju prostora Muzila te nam predložili da se obratimo DUUDI-ju. Što smo i učinili. DUUDI se opravdao neodgovidnim obavezama Predstojnika te potvrdio da su upoznati s

vojni objekti na obalama pulskog zaljeva, koji su već godinama napušteni, trebali su odavno dobiti svoje trajne ili privremene korisnike, manje ili veće investitore. Zbog projekta Brijuni rivijera to deset godina nije bilo moguće.

Tijekom javne rasprave o izmjenama pulskog GUP-a Inicijativa građana za Muzil sastavila je primjedbe na predložene izmjene koje su se odnosile na Muzil. Primjedbe je potpisalo 1.503 sugrađana. Stav je Inicijative da je taj dio grada potrebno planirati postupno. Kako

Uključivanjem zainteresiranih poslovnih, javnih i društvenih subjekata u zajedničko upravljačko tijelo neophodan je preduvjet za postupnu integraciju prostornih resursa na Muzilu u širi urbani okoliš

bi se što kvalitetnije integrirao u širu gradsku cjelinu, potrebno je primijeniti participativne metode planiranja.

Budući da je poluotok Muzil više od 100 godina bio izolirano i nepriступačno područje, nemoguće je provesti njegovu integraciju u urbanu cjelinu jednokratnim urbanističkim rješenjima, kako je to predviđeno izmjenama GUP-a. Proces planiranja korištenja postojećih

prostornih resursa potrebno je upotpuniti praksom korištenja kako bi se ispitala optimalna namjena pojedinih područja. Tako bi prostor Muzila započeo svoju neposrednu integraciju sa širim gradskim prostorom. Stoga planiranju cjelokupnog Muzila treba prethoditi njegovo korištenje. Imajući u vidu katastrofalne socijalne i ekološke posljedice neuspjeha dugogodišnjih globalnih i lokalnih politika temeljenih na pogodovanju "poduzetnicima", tj. kapitalu i istovremeno rastućem isključivanju ogromne većine građana iz ikakvih smislenih procesa odlučivanja, ne treba nas čuditi nedavno ponovno demonstrirana potreba građana Pule za participativnim oblicima odlučivanja. Uostalom, zahtjev je to u kojem Puljanke i Puljani nisu usamljeni, ljudi širom svijeta, Unije i regije, od Occupy pokreta do građana BiH, sve glasnije zahtijevaju istu stvar - više demokracije.

S obzirom da Grad Pula - iako višestruko nagrađivan za "transparentnost" i "participaciju" - nije našao za shodno provesti nešto što bi sličilo na uključivanje građana u planiranje Muzila, Inicijativa Volim Pulu - Za Muzil još će jednom tu odgovornost višestruko nagrađivanih gradskih vlasti preuzeti na sebe. Inicijativa će provesti pilot projekt planiranja Muzila. Na temelju već provedenih arhitektonskih, urbanističkih, okolišnih i povijesnih istraživanja organizirat će nekoliko fokus grupa građana/ki grada Pule koje bi kroz dvodnevni posjet Muzilu i radionice trebale ponuditi održivi koncept dugoročnijeg planiranja prostora, njegove integracije u urbanu cjelinu kao i artikulirati potrebe različitih interesnih društvenih skupina. Za ovu fazu uključivanja građana u proces planiranja odabrane su tri različite društvene skupine koje bi sudjelovale u fokus grupama: civilno društvo, kultura i obrazo-

vanje, te obrtništvo i poduzetništvo. Nakon održanih fokus grupa i analize dobivenih rezultata, Inicijativa će organizirati novu tribinu i javnu raspravu s ciljem senzibiliziranja šire javnosti o nužnosti sudjelovanja građana u procesima planiranja i odlučivanja o sudbini ovog neprocjenjivog razvojnog resursa grada.

Dušica Radojčić, Željko Marković

IMPRESSUM

IZDAVAČ Građanska inicijativa za Muzil "Volim Pulu"

ILUSTRACIJA NA NASLOVNICI Noel MR

NAKLADA 1.000 primjeraka

TROŠAK TISKA 3.625 kn

TISKARA Novi List, Rijeka

Tiskanje omogućeno samodoprinosom članova inicijative "Volim Pulu"

www.facebook.com/muzil.volim.pulu

Straža kod Muzila - još malo pa gotovo?

Problem čuvanja nekretnina

Diskusiju o nekretninama započeo je saborski zastupnik HNS-a Petar Baranović koji je rekao da je kao dogradonačelnik Šibenika 4 godine pokušao s agencijom AUDIO, danas DUUDI, dogovoriti ustupanje vojarnice u Šibeniku gradu. Prema njegovom mišljenju, ministarstva odbrane u svakom društvu imaju egzaktnu i jasnu zadaću te bi trebala koristiti samo resurse koji su im potrebni, što je upravo potrebno definirati i u Republici Hrvatskoj. Baranović je istaknuo i da bezuspješno posljednje 3 godine upozorava MORH da je potrebno ukloniti srušenu ogradu oko vojarnice te dati neiskorištene prostore u centru Šibenika, primjerice, udrugama.

Baranoviću je odgovorila Višnja Tafra, zamjenica ministara obrane. Prema njezinim riječima MORH je svjestan postojećih, ali i novih problema. Naime, DUUDI bez prethodnog sređivanja zemljišno-knjižnoga stanja ne želi preuzeti nekretninu. Tafra je također rekla da zbog smanjenja broja vojnika, MORH nije dužan čuvati predane objekte, naglasivši da je iznimka bio Muzil koji su čuvali o svom trošku, iako su ga predali lokalnoj samoupravi prije više od 6-7 godina.

"Ali, i tome je došao kraj. Donesena je odluka o povlačenju vojske te Muzil postaje 'problem' lokalne samouprave. Nažalost, gradovi ne brinu na adekvatan način o dobivenim nekretninama te su one još više devastirane. Kad ih građani vide, pomisle da MORH ne radi svoj posao, ne znajući da to više nije nekretnina u vlasništvu države."

Problem istaknut tijekom rasprave o nepreuzimanju nekretnina i njihovom nestavljanju u funkciju nakon što ih preuzme lokalna samouprava, i nije bila neka novost, kao što je to bilo isticanje činjenice o povlačenju vojne straže s Mu-

Na sjednici Odbora za obranu Hrvatskoga sabora održanoj 30. siječnja 2014. prisutni su raspravljali i o vojnim nekretninama, njihovoj predaji u ruke civilnih vlasti i svim nedostacima lošeg hrvatskog sustava prema kojemu se takve prakse odvijaju

zila. I dok u Puli bjesni rasprava o budućoj namjeni Muzila i građevinskim poduhvatima koje lokalna samouprava želi progurati mimo lokalnog građanstva, možemo reći da je upravo prisustvo vojne straže, za koju iz MORH-a kažu da je bila "iz usluge", spriječilo devastaciju poluotoka i omogućilo da se o budućnosti ovih kompleksa i u budućnosti raspravlja. Naime, lakše je ikakvoj svrsi privesti tek napušteni vojni objekt, nego post-apokaliptič-

koji se vodi prostorno planiranje na području bivših vojnih zona. Rezervacijom Muzila za neke buduće neizvjesne privatne korisnike stanovnici Pule izuzeti su od njegovog korištenja, što je uzrokovalo značajno propadanje objekata. Inicijativa, čiji je cilj otvaranje i korištenje Muzila, djeluje od 2009. te zahtijeva osnivanje zajedničkog upravljačkog tijela od predstavnika poslovnih, javnih i društvenih aktera koji bi u suradnji s MORH-om razradili proces otvaranja Muzila. To je neophodan preduvjet za postupnu integraciju u širi urbani okoliš i očuvanje postojećih resursa".

Iako se često govorilo o "zastvorenosti Muzila" kao više-desetljetnoj stvarnosti Pule, predstavnici građana su ga u nekoliko navrata ipak posjetili - posebice od kada nema aktivnu vojnu svrhu. Naše sugovornike upitali smo kako su ti posjeti izgledali? Koje se procedure moralo proći i kakav je bio režim kretanja po Muzil tijekom posjeta?

"Posjet Muzilu bio je moguć jedino uz prethodnu obrazloženu najavu iodobrenu suglasnost MORH-a. Posjeti su bili strogo ograničeni na prijavljene, mogući tek uz predočenje osobne iskaznice i pod pratnjom pripadnika vojske. Slobodno kretanje tim 160 hektara velikim poluotokom nije bilo moguće".

Kada Muzil iz kontroliranog režima priđe u nešto drugo, sve je moguće. Zato smo predstavnike Inicijative pitali što očekuju da će se dogoditi odlaskom vojske? Boje li se moguće devastacije i je li se nešto slično već događalo u Puli i okolici?

"Ukoliko građani ne budu uključeni u odlučivanje i upravljanje te se ne stvore preduvjeti za korištenje objekata, to je najizgledniji scenarij. Temeljna pretpostavka za nove korisnike je izrada prostornog plana po mjeri grada, a ne vlasnika golf igrališta. Muzil je 200 g. bio odvojen od grada zbog prisutnosti vojske, koja je, zapravo, sačuvala okoliš i prirodu, te

spasila Muzil od građevinske degradacije. Kad ga je vojska napustila, civilna zajednica je naslijedila ogroman prostor na kojem se, osim očuvane prirode, nalaze i brojne vojne intervencije u okoliš - ukopi, prokopi, tuneli ili austrijske utvrde.

Nesagledive posljedice

Muzil je prostor neprocjenjive vrijednosti. Obzirom na vrijednost Muzila, kao prostornog resursa Pule, pred ljudima koji o njemu odlučuju je ogromna odgovornost prema budućim generacijama. Ono što sada odluče, imat će nesagledive posljedice za budućnost grada i njegovih stanovnika. Nepromišljenim postupcima države, bilo u vidu MORH-a ili DUUDI-ja, i Grada Pule - i uz potpuno isključivanje građana - mogao bi započeti proces poguban za grad".

No, nije dovoljno samo biti protiv. Zato smo pulske aktivisti-

Gradska uprava otvara Muzil svim građanima!

ste upitali što bi, prema njihovom mišljenju, lokalne vlasti trebale poduzeti u sprječavanju lošeg scenarija razvoja situacije na Muzilu?

"Prije svega, izmjenama prostornog plana koje su u tijeku potrebno je osigurati prenamjenu koja će različitim korisnicima i djelatnostima omogućiti korištenje objekata. To u ovom trenutku, i na način predložen izmjenama GUP-a, nije moguće. A Grad Pula ostaje gluh na sve prijedloge svojih građana. Za Pulu je vrlo opasna bezidejnost države i lokalne vlasti. Kakvi su oni gospodari pokazuje i pro-

padanje mnogih bivših vojnih zona i objekata upravo zato što nisu poduzeli ništa da se omogući njihovo korištenje. Napuštanjem tih zona, praksa je pokazala, započeti su procesi nakon kojih se izgubila svaka kontrola. Na cijelom području Muzila prostor je rezerviran za turističku namjenu. Većina je zemljišta i svi objekti u vlasništvu RH, a ne Grada Pule, tako da Grad Pula i nema pravo njima raspolagati. Država je upravljanje tim nekretninama prepustila DUUDI-ju. Dakle, državni, županijski i gradski politički vrh, uz potpuno isključivanje javnosti, na Muzilu žele realizirati turistički resort u okviru programa Brijuni rivijera i ne dopuštaju planiranje bilo kakvog drugog oblika korištenja. Međutim, poznato je da vlasnički odnosi na poluotoku nisu riješeni jer se oko njega spore Grad i Država, pa bi i realizacija projekta Brijuni rivijera na Muzilu zbog toga, ali i zbog opće situacije u kojoj su građevinsko-nekretninski poduhvati bitno reducirani, mogla potrajati. Zbog Brijuni rivijere to područje već 10 godina stoji neiskorišteno, propada te su već nastale velike štete. Svako daljnje odugovlačenje proizvest će nove štete i sve veće troškove za privođenje nekoj novoj funkciji".

Dok još ostaje vidjeti točne datume najavljenog povlačenja vojne straže s Muzila, već je sada jasno da ovo pitanje neće proći u tišini - kao što je prošao odlazak obrambenoga sustava iz niza drugih vojnih objekata širom RH. Nadajmo se da konačni rezultat za Muzil neće biti poput onog već uobičajenog - da se pokraj devastiranog vojnog objekta prolazi do zatvorenog turističkog naselja pod privatnom upravom.

Igor Tabak

(tekst I. Tabaka skraćena je verzija teksta kojeg u cijelosti možete pročitati na www.obris.org)

br 7.

A large group of people, including men in military uniforms and civilians, are gathered in a grand hall with ornate decorations and a large chandelier. The room features high ceilings, decorative friezes, and a large chandelier. People are seated at long tables, and a man in a military uniform is standing in the foreground.

PREMALENA GRADSKA VIJEĆNICA

**Zato nastavljamo borbu za to DA SE MUZIL RAZVIJE
U KRUGU A NE NA KRAJU GRADA! Pridružite nam se!**

Objekti na ZATO ŠTO

S obzirom da prema poznatoj latinskoj izreci *Riječi lete a zapisi ostaju*, prenosimo vam u cijelosti transkript tribine o izmjenama prostornih planova za područje Muzila koju je 11. studenog 2013. organizirala Inicijativa Volim Pulu. Na tribini koju je vodio Mario Benčić sudjelovali su arhitekti Vjekoslav Gašparović i Emil Jurcan, biologinja Ira Maslovar, predsjednica Zelene Istre Dušica Radojčić, sociolog Željko Marković, redatelj Draško Ivezić, gradonačelnik Boris Miletić, pročelnik Upravnog odjela za prostorno uređenje Giordano Škuflić i predsjednik Gradskog vijeća Robert Cvek

Mario Benčić: Dobra večer svima i hvala lijepa svima koji su došli ovdje večeras. Treba posebno zahvaliti, osim građanskoj inicijativi Volim Pulu, i predstavnicima Grada koji su došli sudjelovati i žele slušati građane. Hvala lijepa i dobrodošli. Hvala lijepa i predstavnicima Županije, jer osim zamjenika župana ovdje su i Ingrid Paljar i Josip Zidarić, ispričavam se što ih od svjetla ne vidim, ali rekli su mi da su i oni ovdje. Ovo je jedna od rijetkih prilika kada su građani pokrenuli neku inicijativu, a da su okupili i na njihov poziv došli i predstavnici Grada s gradonačelnikom, pročelnikom i predsjednikom Gradskog vijeća i ljudi iz Županije kako bi razgovarali. Nadam se

der u Domu branitelja, samo u ovoj drugoj prostoriji, javno predstaviti promjene Generalnog urbanističkog plana s njihove strane i mi ćemo sigurno svi biti prisutni sutra, kao što su oni došli sada na predstavljanje koje organizira grupa građana, koja nije iz jedne grupacije proistekla. To su raznoliki ljudi, evo reći ću vam tko je sve tu, od onih koji će zastupati i ispričati priču - Željko Marković, sociolog; Vjekoslav Gašparović, arhitekt; Dušica Radojčić, ekološka aktivistica, predsjednica udruge Zelena Istra; Emil Jurcan, arhitekt također; Draško Ivezić, redatelj i animator; Ira Maslovar, biologinja. I kao što sam već rekao, pozdravit ću gradonačelnika Pule Borisa Miletića, predsjed-

panije, podžupana Miodraga Čerinu koji je rekao da neće sudjelovati, ali je došao slušati pa zamjenika župana ne treba posebno involvirati, ali on je rekao da je radoznao i da voli čuti što se zbiva. A ono što je Inicijativa za Muzi htjela, možda bi Draško mogao reći, jer to nije priča od prije sedam dana, kako sam je ja ispričao. Ta Inicijativa traje duže pa da okvir nekako predstavimo publici kako bi se razumjelo nešto više o ovoj javnoj raspravi i sadržaju.

Draško Ivezić: Dobra večer svima, predstavnicima Grada i građanima. Nije me dugo bilo u Puli, došao sam 20-ak godina nakon što sam živio dijelom u Zagrebu, a dijelom u

Danskoj. Zašto sam se ja ovdje vratio? Htio sam pokrenuti nešto novo, ja sam radio animaciju, ja sam redatelj i hoću tako nešto nastaviti raditi i u Puli. Za Inicijativu sam čuo još 2008. i tada sam se aktivno uključio prvo preko interneta. To je pokrenula jedna grupa arhitekata u Puli pod nazivom Pulska grupa, oni su tako promišljali planiranje grada

i prije svega je bio fokus na prenamjeni vojnog prostora, a istovremeno se počela voditi priča o demilitarizaciji cijele zone i tu je isto tako uključena prenamjena vojnih prostora. Ono što je mene zainteresiralo u Inicijativi prije svega to su moji prijatelji s kojima sam

*Golf je ušao na Muzil u izmjeni
Županijskog plana 2008. a 2012.
godine se plan ponovno mijenjao
pa se i tada mogao maknuti golf.
Ove godine su pokrenute nove iz-
mjene Županijskog plana pa se tu
grešku može i sada ispraviti u tom
planu višeg reda. Plan višeg reda
nije Sveto pismo*

nika Gradskog vijeća Roberta Cveka, pročelnika Upravnog odjela za prostorno uređenje Giordana Škuflića, u publici, ako je tu, pročelnika za Održivi razvoj Istarske županije Josipa Zidarića, Ingrid Paljar, predsjednicu Zavoda za prostorno uređenje Istarske žu-

Što mislite, dragi čitatelji, koji je oglas namijenjen pitanju od životnog interesa svih građana grada Pule, a koji pitanju od životnog interesa jedne osobe i jedne stranke? Nisu se štedjele stotine tisuća kuna za stranačko oglašavanje tijekom lokanih izbora (prijavljenih 224.000 kn). Za poziv na javnu raspravu o izmjenama plana koji određuje sudbinu cijelog grada za slijedećih 66-99 godina, štedljiva gradska vlast potrošila je urnebesnih 750 kuna!

Benčić: S obzirom na dio koji će biti vezan za Muzil, za urbanizam, mislim da će se možda u tom trenutku gradonačelnik i predsjednik Gradskog vijeća manje uključivati, a više pročelnik. Pa bi, u ovom dijelu kada je Marković dao ovakav uvod, možda upravo predsjednik Gradskog vijeća i gradonačelnik mogli reći gdje vi čujete građane, i na koji ih način, kad ih čujete, uključujete u vaše odluke? Npr., kao u ovom slučaju, koliko ćete znati čuti ono što građani budu pitali do srijede 13.11., a da to bude u vaše odluke uključeno?

sam doista ponosan je što u proteklih osam godina, koliko jesam na čelu Grada Pule, sam se doista trudio napraviti određene iskorake, upravo po pitanju transparentnosti Grada. Udruga GONG i ostali sudionici su proglasili Grad Pulu, uz Grad Rijeku i Labin, najtransparentnijim gradom u Republici Hrvatskoj. Ja sam na to ponosan, jer je upravo nezavisna scena tako odlučila.

No, istina je da se posljednjih nekoliko godina Pula nalazi na jednoj prekretnici. Naš grad ima doista dugu povijest. No, ukoliko pogledamo u posljednjih stotinjak godina, onda možemo zaključiti da smo dugo vremena bili jedno jako vojno i industrijsko središte.

Mario Benčić: Inicijativa Volim Pulu, koja djeluje duži niz godina i već ima neku svoju

povijest, puno promišlja Muzil koji će doživjeti veliku promjenu nakon 200 godina vojske. Vjekoslav Gašparović je u toj inicijativi možda najbolje pripremljen da prenese ideju tog promišljanja. Koliko je Uprava spremna razgovarati s Gašparovićem, članom Pulske grupe, jednim od predstavnika Hrvatske na Venecijanskom bijenalu arhitekture 2012. godine?

Vjekoslav Gašparović: Dobra večer svima. Ja sam se za danas pripremio da vam ukratko prenesem što me iz srca muči, kao stanovnika ovog grada i kao arhitekta, zašto sam se aktivirao i u radu Pulske grupe i u radu Inicijative. Pripremio sam za danas 11 teza.

Mislim da je **prvi problem - Pitanje percepcije Pule i Pulskog zaljeva** koji bi trebali biti jedna cjelina. Pula je uvijek bila dio tog zaljeva, radi njega je i nastala. Međutim, ljudi koji su živjeli u civilnom dijelu nisu nikad bili svjesni veličine zaljeva. Vidite ove austrijske karte gra-

Dakle, krađe i devastacije u bivšim vojnim objektima se događaju jer ti objekti nemaju svoje korisnike, a ne zato što su te zone otvorene ili zatvorene. Objekti na Muzilu također propadaju, samo zato što se ne koriste! Mislim da je to ogromna materijalna šteta koja je nastala od kad je vojska otišla. Vojska je, ponavljam, ostavila sve objekte u uoptrebljivom stanju. Trebalo je samo naći privremene korisnike, govorim o malim poduzetnicima, obrtnicima s kojima je trebalo sklopiti ugovore o korištenju tih objekata

grada, sve ostalo je izbačeno. Na sreću, zahvaljujući dobroj volji Gradske uprave, dopušten nam je nekoliko puta posjet Muzilu tako da ljudi mogu vidjeti da izvan svih ovih karata postoji jedan poveći dio grada.

Drugi problem je - Problem sadržaja. Nedostupne su nam

lonterski i u dobroj namjeri.

S druge strane, **treća prepreka s kojom se svi mi u Istri svakodnevno susrećemo je - jedna jaka propaganda**, prije svega preko Glasa Istre, ali i svih drugih medija. Ako pogledamo samo naslovnice Glasa Istre u posljednjih godinu dana, vidimo Ladića, golf, Marlera, Michael Jordan, profesor igra golf, Brijuni rivijera, Brijuni rivijera, Brijuni rivijera, Brijuni rivijera... Ništa osim toga neće te nikad čuti. Naime, nikada se ništa drugo nije objavilo kao mogućnost za bivše vojne zone, kao ni kao mogućnost rješavanja krize u gospodarstvu, osim Brijuni Rivijere. Sve to nam postepeno ulazi u glavu i zaista se o ničem drugom ne razmišlja. Jako je teško započeti raspravu, pomaknuti je van granica te Brijuni Rivijere, bez da automatski dobite etiketu „Aha... vi ste protiv (!)“. Ne radi se o „protiv“, nego se radi o proširivanju područja imaginacije, ekonomije i svih naših djelatnosti.

Zatim, **četvrti problem, ja sam ga nazvao - Izvrtnje čijenica.** Sjećate se požara na Valelungi prije tri godine? Vatrogasci tada nisu mogli pristupiti požaru jer je zona bila nedostupna. Požari, devastacije, krađe, događaju se na svim područjima koji nemaju svoje stalne korisnike. Krađe se događaju i u centru grada, u objektima koji nemaju svoje korisnike. *Dakle, krađe i devastacije u bivšim vojnim objektima se događaju jer ti objekti nemaju svoje korisnike, a ne zato što su te zone otvorene ili zatvorene. Objekti na Muzilu također propadaju, samo zato što se ne koriste! Mislim da je to ogromna materijalna šteta koja je nastala od kad je vojska otišla. Vojska je, ponavljam, ostavila sve objekte u uopotrebljivom stanju. Trebalo je samo naći privremene korisnike, govorim o malim poduzetnicima, obrtnicima s kojima je trebalo sklopiti ugovore o korištenju tih objekata, a legalno to može izvesti samo Grad. Na taj način objekti ne bi propali, a istovremeno bi ljudi dobili potreban prostor za rad i razvoj. Znam da je to jako teška teza, ali ja s njom živim svaki dan i moram je izreći - smatram da su Gradske vlasti odgovorne što su sve te zgrade propale. (bravo, aplauz) Hvala, treba mi potpora.

Kao planer koji je svojevremeno radio u Urbisu, prokomentirat ću način izrade prostorno planske dokumentacije.

Tu **petu tezu sam nazvao - Manipuliranje planovima.** Znam da je teza gadna jer postoji zakonska podloga po kojoj se svi ti planovi rade, ali to ne znači da su oni u skladu s urba-

nističkim načelima. U Županijskom planu se područja naselja tretiraju kao autonomni entiteti, Županijski plan ne ulazi u područja tih naselja, ta područja se rješavaju planom nižeg reda (Prostornim planom uređenja općine i Generalnim urbanističkim planom) na nivou lokalne samouprave. Ova situacija s Muzilom je prvi puta da sam ja u svom životu vidio da se Županijskim planom interveniralo u to područje naselja, i to sa flekom R1, golf igralištem. Sva ostala golf igrališta se u Županijskom planu stavljaju izvan područja naselja. Naravno da postoji zakonsko opravdanje za tako nešto, golf igralište na Muzilu je objekt od visokog državnog interesa, ali ja mislim da je to urbanistički potpuno pogrešno. E sad, kako je golf igralište ubačeno u Županijski plan, sada se svi planovi nižeg reda moraju uskladiti s time i nitko više ne mora snositi odgovornost za planiranje golfa na Muzilu jer se može pravdati „planom višeg reda“.

No, to pravdanje je vrlo diskutabilna činjenica zato jer se planovi rade i mijenjaju. Golf je ušao na Muzil u izmjeni Županijskog plana 2008. godine, 2012. godine se Županijski plan ponovno mijenjao pa se i tada mogao maknuti golf. Ove godine su pokrenute nove izmjene Županijskog plana pa se tu grešku može i sada ispraviti u tom planu višeg reda. Plan višeg reda nije Sveto pismo. Još jedna manipulacija planovima se vidi i u ovom prijedlogu GUP-a. Kada pogledate Muzil vidite da sve pršti od zelenila. Moram vam reći da je ovaj vanjski prsten zelenila zapravo more. Sljedeći prsten zelenila su vam grote. Ove tamno zelene površine su vam potpuno nepristupačni dijelovi Muzila, strmi teren i makija. Jedino pristupačno zeleno područje Muzila je travnjak na vrhu poluotoka i upravo je to pristupačno područje u potpunosti zauzelo golf igralište. Može se reći „da, golf igralište je zeleno“ ako gledamo iz satelita, ali u realnosti je to zatvoreno i nepristupačno područje namijenjeno igranju golfa. Sljedeći nivo manipulacije planovima su projekti tipa studija 3LHD-a. Smjernice za Muzil u GUP-u su temeljene na njihovoj studiji, no ta studija je naručena, Grad Pula je naručilac te studije i naručilac je dao i ulazne smjernice za studiju koje glase: 2.500 ležaja, golf igralište s 18 rupa i marina. Studija s takvim ulaznim podacima ni ne može izbaciti ništa drugo vani osim 2.500 ležaja, golfa s 18 rupa i marine. Kada izrađivač ne bi poštivao te ulazne podatke, naručilac bi vjerojatno raskinuo ugovor s njim

i naručio studiju od nekog drugog. Tako da je pozivanje na podatke iz studije, a prešućivanje da je studija izrađena prema zahtjevima Gradske uprave, jako smiješno. Moglo se onda i bez te studije reći „Grad hoće na Muzilu 2.500 ležaja, golf s 18 rupa i marinu“.

A sad malo pozitivnije teme! Usporedio sam područje Muzila s nekim gradovima da vidimo o kojoj veličini se tu zapravo radi: na Muzilu stanu 2 Pazina, stane cijeli stari Labin i Podlabin, skoro cijeli Rovinj stane. Dakle, to je jedno ogromno područje. Nakon 200 godina vojske nikad ni jedna vlast nije imala priliku tako veliko područje pripojiti gradu Puli. Ja mislim da ne postoji ni jedna ne znam kako delegirana uprava, znači ne samo ova Gradska uprava nego bilo koja, koja može jednom odlukom, jednim urbanističkim planom, jednom naručenom studijom otpisati prostor koji nitko nikad prije nije posjedovao u ovom gradu niti će ga, ako ovaj GUP prođe, više itko u gradu imati. Ja mislim da si takvu odgovornost nitko ne može prisvojiti! (aplauz) Alternativa toj ideji je očigledna - da ne idemo s jednom odlukom, jednim planom, jednom studijom, nego postepeno, da prvo nađemo namjenu za objekte koji propadaju pa da onda vidimo kamo nas sve to vodi.

Sljedeća tema je - održivost. Često čujemo da Grad nema novaca da održava Muzil kakav je danas pa da se zato on mora prodati. Uzmimo primjer Zlatnog rta, odnosno Punta Corente u Rovinju. On je nešto manji od Muzila, nije privatni, nema golf teren i održiv je. Pomoću njega se pune svi turistički kapaciteti koji su u njegovoj blizini, gosti dolaze tamo zbog park šume Zlatni rt. Isto kao što i svi građani Rovinja često odlaze tamo, sve škole odr-

žavaju tamo ljeti nastavu, klubovi održavaju treninge. Znači, to je potpuno javan prostor, otvoren, koji omogućava ekonomski i turistički razvoj, pruža tu dodatnu vrijednost hotelima koji se nalaze u njegovoj blizini. Ja mislim da je taj primjer dovoljan da potvrdi tezu kako javna površina stimulira ekonomski rast. Mislim da bi se s time složio i kolega Lido Sošić koji je potpisao studiju krajobrazne valorizacije Muzila, znam da on jako cijeni područje park šume Zlatni rt. Bilo bi super da iste kriterije primjeni i na područje Muzila.

Deseta točka govori o objedinjavanju Pule oko cijelog

Projekt Brijuni rivijera koji se planira na Muzilu nije održiv jer ne sadrži dvije komponente održivog razvoja - društvenu i ekološku. I ona ekonomska je upitna jer nikada nismo vidjeli niti jednu analizu koja bi potvrdila da će donijeti koristi lokalnoj zajednici (aplauz)

Pulskog zaljeva, mislim da je to jedini pravi put razvoja grada, a to je smjer koji je potpuno obrnut od ovog predloženog plana. Samo da kažem da urbanistički plan kao takav ne uvjetuje niti model upravljanja niti vlasništvo. Ali način na koji se taj GUP sada izradio, on je zapravo tehnička podloga za privatizaciju. To znači da nema više Pule oko zaljeva. *Osim toga, na Muzilu se nalazi najviša točka u gradu Puli, utvrda Muzil. To je mjesto koje dominira nad cijelim gradom. Ja mislim da svi ljudi u svim gradovima na svijetu žele na takvim mjestima s kojih puca pogled na cijeli grad imati neki sadržaj gdje mogu sa svojim obiteljima

svakodnevno doći ili da imaju na tom mjestu neki sadržaj od najvećeg društvenog i kolektivnog značaja. Mislim da golf kuća koja se tu planira nije sadržaj od najvećeg kolektivnog značaja. (aplauz) Stoga smatram čak i bezobrazno to nametati.

Za kraj bih htio reći da se u Inicijativi godinama radi na temi Muzila, izrađen je elaborat u kojem smo izmjerili sve objekte na Muzilu, dali smo te podloge studentima i profesorima s arhitektonskih fakulteta. U Zagrebu su radili nekoliko semestara sportske sadržaje na Muzilu, mislim da je preko 100 studentskih radova proi-

zvedeno. Istovremeno su kolege s fakulteta u Madridu radili više hibridne projekte za Muzil, ali i čitav grad. Pri projektiranju su se pitali „što planirati, tko planira, gdje planirati, kako planirati i za koga“, dakle sva ona pitanja koja se, pod krinkom objektivnosti, ne postavljaju u izradi GUP-a. Ti studenti su pristupali planiranju Muzila na jedini mogući način, a to je u sklopu razmatranja ekonomskih aktivnosti na razini cijelog pulskog zaljeva. To je bilo tih 11 točaka, nadam se da će pomoći za daljnju raspravu. Hvala vam puno. (aplauz)

Benčić: Hvala Gašparoviću. Sada znate da je bio doista

kompetentna osoba da predstavlja Hrvatsku na Venecijanskom bijenalu. Što jedna gradska uprava može iz njegovog predavanja uzeti, što joj se sviđa?

Miletić: Ja mislim da u mnogočemu zapravo razmišljamo slično, možda se drugačije izražavamo, ali... (smijeh)... ako smijem! Dakle, ja sam vrlo jasno rekao na prethodnim lokalnim izborima i na ovim posljednjim da doista želim da se grad Pula, kao mediteranski grad, vrati živjeti na more. Naša sudbina, naša povijest je bila takva da je jedan veći dio grada naprosto bio pod vojskom. Jedan značajan dio naše obale bio je namijenjen industriji. Hvala bogu da je imamo, pogotovo naš Uljanik. Prema tome, mi naprosto nismo mogli promišljati o tim dijelovima na drugi način nego kao što je tada to bilo zadano. Ja mogu prihvatiti kritiku da je Grad Pula kriv što nije Muzil, nakon što ga je vojska napustila, dodijelila poduzetnicima. Ali moramo ipak baratati činjenicama da je većina prostora na Muzilu državno vlasništvo. Vi ne možete raspolagati tuđim vlasništvom, mi možemo možda nešto htijeti, ali mislim da bi u ovoj zemlji svi skupa htjeli živjeti u jednom uređenom sustavu gdje poštujemo zakone. Grad Pula je i ovom prigodom, kad smo opet htjeli otvoriti Muzil da ga građani mogu pogledati, morala moliti MORH da to dozvoli. Jer Grad Pula to autonomno ne može odlučiti, jer to nije u vlasništvu Grada Pule. Nadalje, dandanas je područje Muzila u Prostornom planu grada Pule, u Generalnom planu grada Pule područje posebne namjene - vojske. Vi naprosto ne možete izdati nikakvo rješenje o gradnji niti uporabnu dozvolu za nekakvu halu i obrt ako to u prostornom planu nije predviđeno. Ja nisam arhitekt niti građevinar, ali vjerujem da ljudi iz te struke to znaju. Dakle OK, ja prihvaćam dio krivice, jer je to na području grada Pule, to je dio našega grada. Ali institut vlasništva mislim da u ovoj zemlji svi skupa trebamo poštivati! Ne možete raspolagati tuđom imovinom ukoliko za to nemate odobrenje vlasnika.

Benčić: Još sam vas htio pitati da objasnite, jer većina publike to vjerojatno ne zna, kad je vojska rekla da se odriče vlasništva nad tim...

Miletić: Nije to vojska rekla.

Benčić: Nije prenijela na civilnu upravu?

Miletić: Ne, nije prenijela! Mi

FOTOMONTAŽA Vjekoslav Gašparović

cijelo vrijeme govorimo da je vojska nešto dala Gradu Puli. Nije! Nikada! Pa mi smo platili za vojarnu Karla Rojca, gdje su danas udruge i drago mi je da to mogu koristiti, 11.000.000 kuna je to ovaj grad platio! To se niti jednom drugom gradu nije desilo. Ako govorimo o vojarni Vladimira Gortana, isto tako je Grad Pula to platio! Ali to je danas u vlasništvu Grada Pule, mi možemo to dodijeliti udrugama, i meni je drago da se razvija civilni sektor. Područje Muzila, područje Vale-lunge, područje Hidrobaze je u većem dijelu u vlasništvu Republike Hrvatske.

Benčić: Kad kažete Republike Hrvatske, mislite na državne agencije ili MORH?

Miletić: Konkretno Muzil je pod MORH-om, a ova druga područja su pod Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom (DUDI). Dakle, moramo govoriti objektivno i moramo se služiti činjenicama. Pa danas je na internetu barem svima dostupno, otiđemo na Katastar, kliknemo česticu i vidimo tko je vlasnik te čestice. Molim vas, kada govorimo o tome da je Država nešto prepustila Gradu Puli, onda se služimo činjenicama. Muzil nije prepušten. Pa ja želim da se Muzil otvori, kao što želim da se razvije sjeverna pulska luka i da to bude cijeli dio grada. Pa to je bio moj program!

Zoran Angeleski: Ako je tome tako, onda zašto Grad Pula naručuje i svojim odlukama cementira područje koje ni nije njegovo?

Miletić: Da ... evo to je naša krivica. Mi se moramo potruditi i malo više educirati! Kada se donosi Prostorni plan ... (žamor) dozvolite mi!... prije usvajanja vi morate pribaviti

niz suglasnosti od nadležnih državnih tijela, uključujući i MORH. Ako MORH koristi određeno područje za vojnu namjenu i vi na tom području predvidite neku drugu namjenu vi naprosto nećete dobiti suglasnost, nećete moći usvojiti Plan. Dakle ono što smo mi predvidjeli Planom na Muzilu, naš prijedlog je upravo čitav niz sadržaja! Pa mi sad možemo reći „ova čaša je polupuna, ova čaša je poluprazna“. Prihvaćam različita mišljenja, ali mi smo upravo prijedlogom ovog Plana predvidjeli čitav niz sadržaja kako bi Muzil postao sastavni dio grada. A kada će Muzil postati sastavni dio grada? Kada će postati sjeverna luka sastavni dio grada? Ako bude živila 365 dana u godini, a to ovisi o sadržajima. I ono što smo mi u planu predvidjeli - nema ograda! Ja molim da se ne spominje nešto što ne stoji! Cijelo vrijeme se podmeće kako će se Muzil zatvoriti. To nije tako!

Benčić: Ukoliko je ta velika površina namijenjena za golf igralište, a golf sam po sebi nije šetnica...

Miletić: Ma gledajte, imate javna golf igrališta! Pa nitko ne želi napraviti zatvoreni resort u gradu Puli. Dok sam ja gradonačelnik to biti neće. I točka!! (smijeh) Pa mi smo se prvi izborili da bi mogli građanima pokazati Muzil, pa to je bila naša ideja, naš cilj!

Benčić: Ovu rečenicu koju ste naglasili s točkom ćemo vam zapamtiti.

Angeleski: Samo još jedno pitanje gradonačelniku. Govorite „mi“ kada pričate o javnim sadržajima predviđenim ovim prostornim planovima, a zar ne ide to sve u koncesiju jednoj firmi na 66 godina? Što to znači „mi“?

Kako je Rovinju s 15.000 stanovnika (četiri puta manje od Pule) održivo imati Park šumu Zlatni Rt, veliku kao Muzil, bez hotela i bez golf igrališta?

Miletić: Mi planiramo prostor. I to je ono na što Grad Pula ima pravo, a vlasnik raspolaže prostorom. Vlasnik je u većem dijelu Republika Hrvatska...

Dunja Mickov: A tko raspolaže Valelungom?

Miletić: Meni je doista krivo da se taj dio sjeverne pulske luke devastirao. To je isto u većem dijelu državno vlasništvo.

Mickov: Valelungu je Grad dobio 2008/09., bila je vijest na stranicama Grada Pule, pa ipak se poslije toga desila devastacija, i to strahovitih razmjera.

Miletić: Nismo je dobili u vlasništvo!

Mickov: Na korištenje ste je dobili.

Miletić: Ne, nego da skrbimo. I nastojali smo skrbiti barem tijekom ljetnih mjeseci, čuvati taj prostor da se ne desi nekakav požar, da se koliko je god moguće spriječi devastacija. Meni je žao, ali s onog područja sve što se odnijeti moglo je odneseno. Od kamenih erti do zadnjeg kilograma bakra...

Ivica Kovač: Pa to je krivica Grada Pule...

Miletić: Da, je, bravo, tako je...

Osim toga, na Muzilu se nalazi najviša točka u gradu Puli, utvrda Muzil. To je mjesto koje dominira nad cijelim gradom. Ja mislim da svi ljudi u svim gradovima na svijetu žele na takvim mjestima s kojih puca pogled na cijeli grad imati neki sadržaj gdje mogu sa svojim obiteljima svakodnevno doći ili da imaju na tom mjestu neki sadržaj od najvećeg društvenog i kolektivnog značaja. Mislim da golf kuća koja se tu planira nije sadržaj od najvećeg kolektivnog značaja (aplauz). Stoga smatram čak i bezobraznim to nametati

Ivica Kovač:...jer niste znali sačuvati, bez obzira tko je vlasnik!

Miletić: U pravu ste, ja prihvaćam da sam kriv za sve, nema problema, ali ja samo želim baratati činjenicama.

Benčić: Ne moramo se širiti teritorijalno sve naokolo, ajmo se zadržati na Muzilu. Još jedan arhitekt, Emil Jurcan, iz Pulske grupe koja je osmišljavala Muzil. Mislim da je bilo korisno što je ta grupa učinila jer podloge koje su oni napravili na Muzilu su korištene i u ovoj studiji koja je kasnije poslužila za izmjenu urbanističkih planova. Dakle, njihov posao je Grad već uspio upotrijebiti i iskoristiti pa se nadam da će uspjeti iskoristiti i njihove ideje.

Emil Jurcan: Osvrnuo bih se, jer se pokazalo da je veliki interes publike usmjeren, na načine upravljanja prostorom, pitanje vlasništva itd. Činjenica je da su one u vlasništvu države, međutim ja osobno ne pristajem da to bude izgovor lokalnoj samoupravi. Lokalna samouprava zove se „samouprava“ zato jer u upravljanje uključuje sve nas. Svi mi zajedno upravljamo područjem našeg grada, bez obzira bilo to privatno vlasništvo, gradsko ili državno. *Urbanistički plan nalaže što smije biti na mome privatnom vlasništvu, pa isto tako i na državnom, tako da vlasništvo nije nikakva prepreka urbanističkom planiranju. Kao drugo, namjena u urbanističkom planu nije nikakva prepreka za privremeno korištenje tih vojnih područja, zato su komunalna poduzeća i mogla dobiti na korištenje Valelungu. Ona nisu tamo zbog namjene u Planu, namjene su neke druge. Međutim, ta poduzeća kao privremeni korisnici s ugovorima, mogu koristiti ta područja. Isto to se može desiti s Muzilom. S privremenim ugovorima može se koristiti područje neovisno od namjene u Planu. Postojeći objekti na Muzilu mogu već sada stupiti u funkciju. Ako za to ne postoji sluha na nivou države koja je vlasnik, molim IDS-ovce da poruče kolegama u stranci koji sjede u Saboru da, ako je potrebno boriti se da državno vlasništvo u Puli, pripadne Gradu Puli, mislim da možete računati na punu podršku cijele ove dvorane. (aplauz)

Benčić: Molio bih Dušicu Radojčić da nam nešto kaže o gospodarskom aspektu, o održivom razvoju, turizmu i sudjelovanju građana u odlučivanju.

Dušica Radojčić: Prošlog petka bila sam na jednoj tribini kojoj je naslov bio „Održivi turizam: moguća budućnost ili nemoguća misija“. To je organizirao ured Europskog parlamenta u Hrvatskoj, a najznačajniji gosti izlagači bili su s Instituta za turizam. Dva doktora znanosti, Saša Poljanec Borić i Hrvoje Carić govorili su o održivosti, odnosno neodrživosti u turizmu i kao glavne primjere za svoje teze o smjeru u kojem ide hrvatski turizam, koji je neodrživ, navode projekte Golf na Srđu i Brijuni rivijera. To je danas postalo poslovično, već ptice na grani pjevaju o kakvom se turističkom ulaganju radi. Njihova osnovna teza o neodrživosti tog turizma temelji se na tome da nije svaki rast ujedno i razvoj, nije svako povećanje turističkih kapaciteta znak da će se raditi o dobrobiti za cijelu zajednicu i da će to povećati kvalitetu života u lokalnoj zajednici, a upravo to je jedna od odrednica održivog turizma.

Jedno od temeljnih načela održivosti u turizmu je princip sudjelovanja javnosti u odlučivanju. Taj koncept je vrlo jednostavan, imate nekakve grupe korisnika u lokalnoj zajednici koji imaju neke svoje interese, a u interesu turističkog razvoja je da svi pripadnici zajednice različitih interesnih skupina prosperiraju. Da bi se to moglo dogoditi morate ljude pitati što je njihov interes i kako će se on realizirati u prostoru. Naime, kako prostor nije obnovljiv resurs, a svaki se interes može realizirati u prostoru, nužno je sve one koji imaju potencijalni interes za korištenje nekog prostora pitati na koji način bi ga htjeli koristiti. To je temeljni nedostatak svakog turističkog razvojnog projekta, tipa turističkog resorta koji je u Hrvatskoj vrlo cijenjen.

Nedavno, u travnju ove godine je donesena Strategija razvoja turizma Hrvatske, koja također predviđa nastavak „resortifikacije“ velikih područja u hrvatskom priobalju. I dalje se planira masovna izgradnja golf terena. Nitko za jedan takav strateški dokument nije procijenio utjecaj na okoliš, iako postoji zakonska obaveza prema Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš da se za takve nacionalne dokumente procjenjuje kumulativni utjecaj na okoliš. Ta se zakonska obaveza jednostavno izbjegla. Mi smo upozorili i Ministarstvo turizma i Ministarstvo zaštite okoliša da je prekšen zakon prilikom donošenja Strategije, međutim to se jednostavno ignorira.

Da se vratimo na Brijuni rivijeru. Ono što je za ove izmjene

i dopune plana važno, je da se s njima ne planira razvoj grada na tom velikom poluotoku. Na njemu se stvaraju pretpostavke za realizaciju projekta Brijuni rivijera. Vi znate da se o tom projektu govori još negdje od početka 2000. godine, znači već 13 godina, no premda se o Brijuni rivijeri u tom razdoblju puno govorilo nije se dogodila ni jedna javna rasprava. Toliko o održivosti tog projekta.

Još ću jednom spomenuti da se niti jedan drugi aspekt, niti jedan drugi mogući scenarij razvoja na tom poluotoku nije predvidio. Znači, mi imamo ovaj jedan planirani scenarij u

Urbanistički plan nalaže što smije biti na privatnom vlasništvu, pa isto tako i na državnom, tako da vlasništvo nije nikakva prepreka urbanističkom planiranju. Namjena u urbanističkom planu nije nikakva prepreka za privremeno korištenje vojnih područja. Zato su komunalna poduzeća i mogla dobiti na korištenje Valelungu

čijoj izradi nismo sudjelovali i s kojim se, koliko mogu primijetiti, većina ljudi niti ne slaže. Niti jedan drugi scenarij nije predložen, da se vide pozitivne i negativne strane ovakvog modela ili nekog drugog modela, pa da se na temelju jedne poštene evaluacije vidi što je za sve nas najbolje. Vi ćete čuti one uobičajene fraze da će to donijeti puno novih mjesta za zapošljavanje. Vjerojatno bi i neki drugi model, koji na drugi način rješava to područje, isto tako donio puno mjesta za zapošljavanje. *Dakle, moja teza je da je projekt Brijuni rivijera, koji se planira na Muzilu, neodrživ jer sigurno ne sadrži dvije komponente takvog razvoja, društvenu i ekološku, a i ona ekonomska je upitna jer nikada nismo vidjeli niti jednu analizu koja bi potvrdila da će on donijeti koristi lokalnoj zajednici. (aplauz)

Benčić: Da li bi se osvnuli na gospođu Radojčić. Možda bi predsjednik Gradskog vijeća imao što za reći?

Miletić: Hoće i on. Ja bi samo htio iznijeti neke argumente, činjenice koje govore o tome kako je u principu išao proces planiranja Muzila. Prvi dokument koji je izradila Vlada, odnosno resorno ministarstvo je bio još iz prosinca 2005. godine, radilo se do ožujka 2007. godine, pune dvije godine, a zove se Prostorno-programski koncept Brijuni rivijere, kojeg je izradio Zavod za prostorno planiranje pri Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. To je bio prvi dokument koji je pokušao valorizirati taj prostor jednom kad ga je vojska proglasila bezperspektivnim. To je strateški državni projekt, mi možemo to voljeti ili ne voljeti, ali činjenica je da je Država većinski vlasnik i mislim da je u cijelom ovom

postupku dobro što je u jednoj značajnoj mjeri i prihvatila mišljenje lokalne samouprave jer vidimo da se, nažalost, često mišljenje lokalne samouprave uopće ne uvažava. Nakon toga je napravljena Studija krajobrazne vrijednosti, to je napravio prof. dr. Lido Sošić, i to je bilo u rujnu 2010. godine. Nakon toga je graditeljska vrijednost valorizirana Studijom valorizacije graditeljske baštine. To je napravio naš Upravni odjel za prostorno uređenje u suradnji sa nadležnim Konzervatorskim odjelom u Puli. Nakon toga je Arheološki muzej iz Pule izradio Elaborat arheološkog rekognosciranja, to je bilo 2012. godine kada je i potvrđen od strane Konzervatorskog odjela. Onda smo donijeli Prostorno-programsku studiju koju je izradio studio 3LHD iz Zagreba.

Želim nešto istaknuti vezano uz donaganje tri strateška dokumenta za koja držim da su jako bitna za grad Pulu. Ja se slažem da model ove demokracije nije savršen, jer živimo u demokraciji koja je posredna, nije neposredna pa da se svi možemo okupiti na jednom mjestu pa da apsolutno svi dizanjem ruku odlučimo. Ali takav je model. Prvi dokument je Strategija razvoja grada Pule, unutar koje je sadržan ovaj projekt, izradio ju je Inženjerski biro i Sveučilište u Rijeci i ona je usvojena 27. 01. 2011. godine s 23 glasa za, bez glasova protiv i 1 suzdržan. To ističem jer mislim da je bitno kod strateških dokumenata pokušati postići politički konsenzus neovisno o različitosti političkog opredjeljenja. Drugi bitan dokument koji isto tako definira to područje je Strategija gospodarskog razvoja grada Pule, ona je usvojena 27. 03. 2013. godine, nju je izradilo naše Sveučilište u Puli i ta strategija je usvojena s 18 glasova za, bez glasova

protiv i bez suzdržanih. Još jedan konsenzus kada govorimo o jednom strateškom dokumentu. I u konačnici nedavno, 24. 10. 2013. usvojena je Kulturna strategija grada Pule s 20 glasova za, bez glasova protiv i bez suzdržanih. Kad govorimo o prostornim smjernicama za Muzil one su usvojene na Gradskome vijeću 22.03.2012. godine: 16 glasova za, bez glasa protiv i 6 suzdržanih glasova. Dakle, nitko nije bio protiv tih smjernica...

Benčić: Gospodine gradonačelnice, kako se kroz sve te studije, koje su valorizirale teritorij, baš golf iskristalizirao kao najbolji?

Miletić: Ja mislim da se tu ne radi samo o golfu. Ja sam samo želio istaknuti da je od konca 2005. godine prošlo punih 8 godina. Čovjek u 8 godina završi osnovnu školu. Mi smo pokušali izraditi dokumente koji će omogućiti prostorno planiranje tako zahtjevnog područja. Osam godina izrade studija. Osam godina kako bi mogli predložiti na koji način urediti taj prostor. Mene osobno najviše muči, netko će reći to je fraza, to je floskula, mogu se složiti, ali mene osobno danas najviše muči 3.100 naših sugrađana koji su evidentirani na Zavodu za zapošljavanje. (buuuu)

Benčić: Pa dobro, taj dio sa zapošljavanjem... Što će se za pravo desiti s tim?

Miletić: Pa mene to muči, znate.

Benčić: Da, razumijem da vas muči, ali kakve to veze ima s ovim?

Miletić: S jedne strane Grad Pula je prezentiran kao krivac zato što nakon što je vojska otišla to nije dodijelila obrtnicima, a nije imala osnove za to dodijeliti jer niti je vlasnik niti je u prostornom planu to rezervirano kao namjena, ali želim razmišljati o tome da osim lijepog zelenila mi ipak ovom gradu omogućimo i nova radna mjesta.

Benčić: Upravo o tome vam je malo prije govorila Dušica, možda da ponovi...

Radojčić: Htjela sam vas samo podsjetiti vezano uz MORH i zemlju u njihovom vlasništvu. Naime, vi znate da se o projektu Brijuni rivijera govori od 2000. godine i da se odonda na tom području zapravo nije ništa drugo planiralo. Postoji jako puno gradova u kojima je MORH velike zone

proglasio neperspektivnima i u posljednjih 13 godina su gradske uprave Rijeke, Zadra, Varaždina, Zagreba, da nabrojim samo neke, u procesima pregovora s MORH-om uspjele dobiti te zone. Danas su svi ti gradovi na tim područjima nešto izgradili. Međutim u slučaju Pule, kako se od samog početka govori o projektu Brijuni rivijera, cijeli se postupak zamrznuo da bi se taj projekt mogao realizirati. Ovaj prostorni plan je samo zadnja pretpostavka da se on realizira na Muzilu. Vi znate da je 2011. godine objavljen jedan međunarodni natječaj za dodjelu tri lokacije s područja Brijuni rivijera u dugogodišnji zakup. Kako je i moja teza da je taj projekt od samog početka vrlo nekvalitetan, onda se po interesu međunarodnih investitora i pokazala njegova nekvaliteta. Za tri lokacije - Pineta u Fažani, Hidrobaza kod Štinjana i Katarina/Monumenti se na međunarodnom natječaju javio samo jedan investitor, odnosno dva, ali drugi nije podnio potpunu dokumentaciju. U siječnju 2012. godine su sv. Katarina i Monumenti, 27 hektara pulske luke, dodijeljeni na 50 godina jedinom ponuđaču koji se javio. To je ono što se planira i na Muzilu. A dodatna opasnost se sastoji u tome što kada se projekt Brijuni rivijera na tom međunarodnom natječaju pokazao kao fijasko, onda je bivši ministar turizma Veljko Ostojić izjavio da je jedan od mogućih razloga zašto su investitori pokazali tako mali interes možda zato jer su se područja davala u dugogodišnji zakup, a nisu se prodavala. Dakle, nije isključena ni opcija prodaje. To u ovim prostornim planovima nećete nigdje pročitati jer to nije predmet ovih planova, ali to je jedna budućnost ako nastavimo ovako planirati.

Benčić: Dakle i to je moguće. Gradonačelnice, rekli ste da to neće biti zatvorena zona i točka.

Miletić: Pa neće biti zato jer je to definirano Prostornim planom grada Pule. Mi smo u svim bivšim vojnim zonama predvidjeli šetnicu, slobodan pristup moru, i mislim da niko me ne pada na pamet zatvarati nekakva područja. Mislim da nam je doista toga bilo i previše u posljednjih 100 godina. Ja ne kažem da ovaj projekt mora biti na ovaj način realiziran, ne zato što ne bi volio vidjeti sve ove sadržaje tamo, nego je jednostavno pitanje poslovnog modela - da li će to u današnjim uvjetima biti finansijski izdrživo. Evo, bilo je ideja zašto ne bi napravili cijeli Muzil kao zeleni park. To je super!

Doista je super! Ali to košta neki novac.

Bencić: Čuli ste što je arhitekt Gašparović govorio kako bi se to moglo riješiti. Osim toga, jedna od osnovnih stvari koja se uči na urbanizmu je da se u svim gradovima razmišlja o rezervi prostora. Tu rezervu mi ne moramo potrošiti...

Miletić: I nećemo je potrošiti. Ideja da uredimo Muzil kao park... Ja sam zadužio službu da izvedu jednu kalkulaciju. Molim vas da shvatite ovo kao jednu procjenu vrijednosti. Obzirom da danas Herculanea u gradu Puli održava negdje oko 64 hektara zelenih površina i to godišnje košta negdje oko 6.000.000 kuna, kako bi Muzil uredili, a radi se o doista velikom području, mi bi godišnje trebali izdvojiti negdje od 15 do 18.000.000 kuna. Taj novac naprosto treba stvoriti. Na koji način se održavaju zelene površine? Namjenskim prihodom koji se zove komunalna naknada. Da bi mi alimentirali taj dodatni prihod, mi bi postojeću naknadu trebali naprosto povećati. Koliko povećati? Otprilike 40%. Zato se postavlja pitanje da li je moguće cijelo ovo područje staviti u funkciju razvoja kako bi bilo

Znači, predstavnici Gradske uprave nisu čuli ni jedan prijedlog. Kako bi ga čuli, pokušat ću se izraziti njihovim riječima. Jučer, kada sam na Dnevniku HRT-a čuo kako kolega Škuflić uspoređuje koncesiju na Muzilu s britanskom kolonijom Hong Kong, sinula mi je jedna stvar, mi zapravo tako veliko područje kao što je Muzil prije samog planiranja stvarno trebamo kolonizirati. Samo je pitanje da li ćemo je kolonizirati mi, građani Pule ili privatni investitor. Mi trebamo početi koristiti Muzil, a planovi neka nas slijede!

dostupno svim građanima grada Pule, omogućiti razvoj koji bi, prema studiji Horwath consultinga, mogao otvoriti oko 1.700 novih radnih mjesta. Mi danas u Puli imamo nekoliko tvornica - Uljanik, Cementaru, Tvornicu stakla, Arenatrikotažu, imamo puno malih i srednjih poduzetnika i od toga puno gospodarstva živi, ali mi nekih novih fabrika nemamo. Prema tome, da li mi možemo iskoristiti svoj strateški položaj, dobru prometnu povezanost, blizinu zrakoplovne luke i sve to skupa staviti u funkciju razvoja kako bi, još jednom ću ponoviti, sve to bilo dostupno građanima. Jer to je moj cilj.

Benčić: Imamo s nama još stručnjaka. Ira Maslovar je biolog, a kako ste spomenuli zelene površine, ona ima puno toga za reći na tu temu.

Ira Maslovar: Meni je drago da se gradonačelnik voli, citiram, osvrtni na činjenice. Osvrnula bih se na par činjenica u prostoru, a žao mi je da s nama nije dr. Lido Sočić koji je potpisao studiju krajobrazne valorizacije Muzila. Ja sam inače provela dvije godine istražujući floru Muzila s dozvolom Sveučilišta u Zagrebu. Fotografirala sam staništa rijetkih

i ugroženih vrsta te locirala pomoću GPS-a lokacije tih staništa. Ti podaci su na taj način pouzdani pa predstavljaju činjenice. Usporedila sam sudiju dr. Sošića s rezultatima svog istraživanja. Za početak moram napomenuti jednu notornu budalaštinu koja u biologiji ne postoji, a u Studiji se spominje. To je „ekološka raznolikost“. Postoji biološka raznolikost, ali ekološka ne. Inače, najveću biološku vrijednost na Mediteranu, osim šuma hrasta crnike, imaju mediteranski suhi travnjaci koji su prema Direktivi o staništima Natura 2000 prioritetni stanišni tipovi za očuvanje Mediterana. U studiji krajobrazne valorizacije velika je pažnja dana valorizaciji područja hrasta crnike koje se, kako je arhitekt Gašparović spomenuo, nalaze na strmim i nepristupačnim dijelovima Muzila. Područje koje je pristupačno je na vrhu Muzila, gdje se nalazi predmet mog istraživanja, mediteranski suhi travnjak. Upravo taj prostor gdje sam ja pronašla niz zaštićenih vrsta, a na kojem se planira golf igralište, proglašen je ovom studijom „ekološke raznolikosti“ koju je Grad naručio „veoma malo raznolikim“! Ja sam ovdje pripremila i jednu kartu područja Natura 2000, koja je dostupna na stranicama Državnog zavoda za zaštitu prirode. Budući da ste ako prilikom istraživanja naiđete na zaštićene stanišne tipove, dužni obavijestiti o tome Državni zavod, ja se nadam da će se Grad prilikom izrade ovih izmjena i dopuna planova konzultirati s njima, jer će i svi ovi prikupljeni podaci uskoro biti kod njih u bazi podataka. Meni je također žao da kolege iz Nature Histrice nisu dali svoje mišljenje budući da tamo ima vrsnih i stručnih botaničara koji bi mogli izaći na teren. (aplauz)

Benčić: Dakle Maslovar je dvije godine vršila ovo istraživanje pa na temelju toga sumnja u Studiju koju je Grad naručio za područje Muzila.

Maslovar: Tako je. Ali to i ne čudi jer gospoda iz Gradske

uprave ni ne znaju mnogo o zakonima o zaštiti prirode. Na primjer, IDS je tijekom izbora za Europarlament manipulirao građane s pitanjem branja šaruga. Iako šparuga nije zaštićena vrsta i može se slobodno brati, IDS je čak skupljao potpise da se omogući njeno branje. Jedino mjesto u Istri gdje nije dozvoljeno brati šparuge je upravo Muzil! (*apla-uz*) Još jedna činjenica koja se ne spominje u studiji za Muzil, a za koju postoje video snimke, je da se čak i sredozemna medvjedica pojavljuje na tom poluotoku.

Benčić: Ne očekujemo od gradske uprave neki odgovor jer nisu biolozi. Neki dan kada se nije mogao održati javni uvid u gradskoj vijećnici zbog prevelikog interesa, građani su predložili da se javna rasprava produži. Da li predsjednik gradskog vijeća koji je s nama može predložiti da se odgodi rok za predaju primjedbi na ove planove?

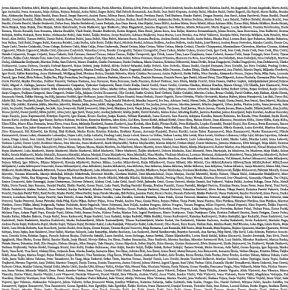
Marković: Samo da kažem nešto prije toga. Ovdje je već spomenuto da razvoju grada trebamo pristupati postepeno. Postepeno ne znači konzervirati postojeće stanje, nego stavljati postojeće prostore u funkciju. Ja mislim da ne postoji apsolutno nikakva prepreka da se iz ovog prijedloga plana izuzme pitanje Muzila, a da građani za ostale dijelove grada, koji su također predmetom izmjena u ovim planovima, dobro ispregovaraju s gradskom upravom svoje, ništa manje legitimne, interese vezane uz urbanizacije i slično. Dakle, da se Muzil izuzme iz ovih izmjena, da se zatim organizira široka javna rasprava, da uzmemo sve argumente i da napravimo sve relevantne studije koje treba napraviti, a prije svega da uključimo sve nas zainteresirane u njegovo osmišljavanje i planiranje. Ono što bih posebno istaknuo kao ključnu stvar - ne samo da želimo heterogen i različit sadržaj na Muzilu, nego zahtijevamo heterogene i različite modele upravljanja Muzilom. Ovi pro-

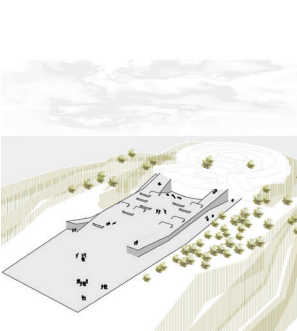
VOLIM PULU!

Građanska inicijativa za Muzil mreža je pojedinaica stvorena s namjerom upoznavanja Muzila, njegova otvaranja i javnog korištenja te raspravljanja o njegovoj budućnosti. Inicijativu čine zainteresirani pojedinci, a ne grupe, udruge, institucije ni stranke. Nije nam cilj sudjelovati u vlasti, nego u planiranju budućnosti Muzila.

OTVORENI MUZIL

Građanska inicijativa za Muzil

Muzil sutra - pogled na utvrdu Marie Louise

storni planovi su, bojim se, samo podloga za privatizaciju, koncesioniranje ili bilo koji drugi monolitni model upravljanja. Ja mislim da je to pozicija u kojoj se mi ne bi smjeli okrenuti protiv javne uprave, nego upravo suprotno - to bi trebala biti zajednička fronta nas i gradske uprave kako bi skupa osmislili novi koncept za Muzil i kako bi ga postepeno implementirali (*aplauz*).

Benčić: Pitao bih konkretno predsjednika Gradskog vijeća da li postoji neki model po kojem bi se na Gradskom vijeću moglo raspravljati o tome da se ova javna rasprava produži?

Robert Cvek: Pa gledajte, postoje neki zakonski okviri kojih bi se trebali pridržavati. O tim zakonskim okvirima pročelnik Škuflić zna više pa bi ga zamolio da vam on kaže...

Giordano Škuflić: To zapravo nije definirano, to u zakonu ne postoji.

Benčić: Znači, može se?

Škuflić: Ne. To što vi govorite zakon ne definira. Javna rasprava u koju ulazi javni uvid i javno izlaganje zakonom RH propisano je najmanje 8 dana, maksimalno 15 dana.

Jurcan: Ali kad se taj plan donosio 2008. godine, javna rasprava je trajala mjesec dana i imala je više javnih uvida...

Škuflić: To je stari zakon, kolega! Stari zakon. Prije smo govorili kao veliki stručnjaci o vlasništvu, a ne znamo tko je vlasnik ni koja su prava vlasnika. Pa to je jako neozbiljno! Govorila je malo prije gospođica biologinja o nekim stvarima koje su profesori, koji imaju svoju težinu u stručnom smislu u ovoj državi, pogrešno napravili? Profesor Lido Sošić je bio prošlu srijedu prisutan, biti će i sutra prisutan pa možete postaviti ta pitanja. Htio bih reći par stvari koje je kolega Gašparović spomenuo. Kaže da su bili požari u bivšim vojnim zonama. Vi znate da je grad Pula u zadnje vrijeme imao određene havarije i nevremena, da je bilo puno stabala srušeno. Sav taj drvni otpad je trebao biti negdje odnesen. Mi trenutno u planu radimo prostor da bi se tako nešto moglo dogoditi u Puli. Odlagali smo organizirano

ZAHTJEVE GRAĐANSKE INICIJATIVE ZA MUZIL "VOLIM PULU" POTPISALO 1.503 GRAĐANA

Građani zahtijevaju integraciju Muzila s gradom

Tijekom javne rasprave Inicijativa Volim Pulu sastavila je primjedbe na predložene izmjene GUP-a koje se odnose na Muzil. Primjedbe u nastavku potpisale su 1503 osobe.

Poluotok Muzil u središtu Pule jedini je preostali slobodan prostor za širenje grada i njegov prostorni razvoj. Sa svojih 160 hektara Muzil predstavlja jednu petinu gradskog područja. Područje takve veličine treba planirati postupno i s raznolikim sadržajima da bi se čim bolje integriralo u gradsku cjelinu. Suprotno tome, urbanističkim planovima Grada Pule na cijeloj površini Muzila planira se jedan turistički resort s hotelima i golf terenom. Stoga ova Inicijativa prilaže sljedeći zahtjev: Odgoda planiranja poluotoka Muzila dok se ne stvore uvjeti za njegovu prenamjenu.

Uvjeti za njegovu prenamjenu još nisu stvoreni jer:

- poluotok Muzil nije otvoren za građane, pa većina nas nije nikada ni bila na njemu
- kvalitete poluotoka nisu istražene, istraživanja na njemu nisu provedena
- nisu utvrđene potrebe građana koje bi se mogle zadovoljiti korištenjem Muzila
- javna rasprava ovih planova organizirana je užurbano, u malom prostoru gradske vijećnice, kasnije u Domu hrvatskih branitelja bez dozvole govora te osnovnih pretpostavki i želje da se uključi što veći broj građana.

Odgoda planiranja Muzila u slučaju prostorno planiranih dokumenata predstavlja sljedeće:

- 1) Prostorni plan uređenja Grada Pule
 - uklanjanje sportsko rekreativne namjene - golf igralište (R1) s poluotoka Muzil
 - uklanjanje svih ugostiteljsko-turističkih namjena (T1 i T2) s poluotoka Muzil
- 2) Generalni urbanistički plan Grada Pule
 - uklanjanje sportsko rekreacijske namjene - golf igralište (R4) s poluotoka Muzil
 - uklanjanje svih ugostiteljsko-turističkih namjena (T1 i T2) s poluotoka Muzil
 - uklanjanje mješovite namjene (M) uz tvrđavu Muzil i na Smokvici (Muzil)
 - uklanjanje namjene garaža (G) uz tvrđavu Muzil na Muzilu
 - uklanjanje iznimke iz točke 1.14 Odredaba za provođenje prema kojoj se dozvoljava djelatnost nautičkog veza korištenjem površina namijenjenih za opću luku otvorenu za javni promet na lokaciji Smokvica (Muzil)

drvnu masu na tom području i onda smo ga palili organizirano uz Herculanu i vatrogasne postrojbe da bi to bilo sigurno. To nisu požari za koje nitko nije znao! Ajmo o činjenicama govoriti! Kada govorimo o Županijskom planu koji je na snazi, postoje neke stvari koje Prostorni plan grada Pule i GUP trebaju preuzeti. To su pozicije luke nautičkog turizma, sportske lučice, kapaciteti hotela itd. Prema tome, ako smo toliko stručni i korektni, onda su to osnovne stvari o kojima trebamo razgovarati. Što se tiče zona R1 koje su zelenom šrafurom obilježene na Muzilu - pa nije to zeleno! Pa nismo mi

OBRAZLOŽENJE PRIMJEDBI

1. Prostor veličine poluotoka Muzil (160 ha) potrebno je planirati postepeno. Kako bi se ovaj prostor što kvalitetnije integrirao u širu gradsku cjelinu, potrebno je primijeniti plansko-tehničke metode koje omogućavaju dugotrajni i participativni proces planiranja. Uključivanjem zainteresiranih subjekata (poslovnih, javnih i društvenih) u zajedničko upravljačko tijelo neophodan je preduvjet postepene integracije prostornih resursa na Muzilu u širi urbani okoliš.

2. Budući da je poluotok Muzil više od 100 godina bio izolirano i nepristupačno područje, nemoguće je provesti njegovu integraciju u urbanu cjelinu jednodimenzionalnim urbanističkim rješenjima. Istraživanje i izrada dokumentacija, suočena s resursom ovakve veličine, ima svoj realni domet. Stoga je neophodno Muzil planirati primjenjivim metodama: putem interdisciplinarnog upravljačkog tijela, sastavljenog od zainteresiranih subjekata; omogućiti korištenje postojećih prostornih resursa na Muzilu kako bi se kroz praksu korištenja također ispitala optimalna namjena pojedinih područja. Osim ispitivanja planskih rješenja, ovim putem bi i prostor Muzila započeo svoju neposrednu integraciju sa širim gradskim prostorom. Stoga planiranju cjelokupnog Muzila treba prethoditi njegovo korištenje.

3. Osim što jednodimenzionalno plansko-tehničko rješenje cjelokupnog poluotoka Muzil ne stimulira proces dugotrajne integracije ovog prostora s Pulom, takav način planiranja proizvodi i potencijalni gospodarski rizik koji je prisutan kod svih monofunkcionalnih urbanih prostora. Prijedlog monofunkcionalne gospodarske eksploatacije, koja ovim planskim rješenjem predviđa turističku djelatnost, potrebno je prenamijeniti heterogenim gospodarskim funkcijama kako bi se umanjio potencijalni ekonomski rizik za ovo veliko područje, a posljedično i za cijeli grad Pulu. Potenciranje heterogenosti namjene, koja je prikladna prostoru veličine Rovinja, trebao bi biti osnovni cilj budućeg plana za poluotok Muzil ili njegove dijelove.

4. Heterogenom gospodarsko-društvenom namjenom na poluotoku Muzil moguće je poticati i širi spektar zaposlenja stanovništva, što bi trebalo istražiti. Prema današnjem prosjeku zapošljavanja u turističkom sektoru, trenutna turistička namjena ovog prostora mogla bi zaposliti svega 530 osoba, od čega 400 sezonskih.

5. Iako je ovim prijedlogom plana minimalna heterogenost zagarantirana uvođenjem mješovite i društvene namjene uz turističku, osnovni problem onemogućavanja adekvatne heterogenosti namjene poluotoka Muzil je predviđanje golf igrališta koje zauzima 72 ha, odnosno 45% ukupne površine poluotoka. Tim planskim rješenjem zauzima se veliki dio prostornog resursa na Muzilu za izuzetno difuznu i rijetku namjenu, kao što je to igra golfa. Planiranje golf igrališta u urbanim cjelinama urbanistički je i društveno korisno ako se predviđeno igralište planira na mjestima degradiranog okoliša, poput kamenoloma, bivših industrijskih postrojenja ili odlagališta otpada. U tim slučajevima namjena golf igrališta pozitivno utječe na regeneraciju krajolika, njegovu sanaciju te na povećanje nivoa bioraznolikosti na tim lokacijama. U slučaju lokacije Muzila golf igralište, osim što zauzima 45% ukupne površine, ne valorizira krajolik i ne povećava bioraznolikost, budući da je sadašnje stanje 100 godina konzerviranog krajolika već samo po sebi vrijedno i bioraznoliko. Stoga bi eventualnu lokaciju golf igrališta u gradu Puli trebalo dodatno ispitati.

6. Ispitivanje lokacija golf igrališta jedan je od ciljeva izmjena i dopuna plana višeg reda (Prostornog plana Istarske županije), čije su izmjene upravo u tijeku. Stoga je moguće ispitati prostorno-plansko rješenje golf igrališta na lokaciji Muzila i u procesu izrade izmjena Prostornog plana Istarske županije. U ovom konkretnom slučaju uvjetovanje rješenja golf igrališta na Muzilu planom višeg reda nije opravdano, budući da postoji mogućnost sudjelovanja u izmjenama tog rješenja na nivou županijskog plana.

7. Obzirom da se pitanje budućnosti poluotoka Muzil tijekom ove javne rasprave pokazalo od izrazitog značaja za građane, osnovano je procijeniti da potencijal za integralnim, participativnim, heterogenim i dugotrajnim procesom planiranja (koji se predlaže ovim primjedbama) doista postoji u gradu Puli. U tom kontekstu je petnaestodnevna javna rasprava, uvjetovana zakonom, doista prekratak period, posebno kada za nju nisu osigurani osnovni uvjeti poput prostornog kapaciteta gradske vijećnice ili mogućnosti govora u prostoru Doma hrvatskih branitelja. Stoga Inicijativa Volim Pulu zaključuje ove primjedbe s kratkoročnim ciljem, a to je trenutna odgoda planiranja Muzila dok se ne stvore potrebni uvjeti. Jedino tako će se i stvoriti uvjeti za ostvarivanje dugoročnog cilja koji nam je svima zajednički, a to je integracija poluotoka Muzil s gradom.

Inicijativa VOLIM PULU

se možda to zemljište od države oduzeti ako nešto ne poduzmemo? A nismo vlasnici. Da li o tome netko razmišlja? Nemojmo biti smješni!

Benčić: Imamo konkretnih prijedloga.

Škuflić: Koje? Recite!

Irena Boljuncić: Samo malo. Ovdje su se okupili građani koji nisu za jedno te isto. Hoteli i golf teren, hoteli i golf, uvijek jedno te isto. Isprobano u Španjolskoj, u Italiji, u Portugalu... I nigdje nije donijelo ništa posebno razvoju grada. S druge strane, ona ključna riječ koju je

svaki član Inicijative ponovio je - postepeno planiranje. Nema razloga da žurimo, da stavimo hotele, da stavimo golf, da stavimo kongresni centar koji nije javni sadržaj nego je također u službi turizma, da stavimo u bivše skladište municije kuću vina i maslina... OK je to, ali zar zaista mislite da građani Pule ne mogu ništa bolje iskrenirati, da mi ovdje ne možemo sjesti za stol i zaista vam dati u neko normalno vrijeme prijedloge? Ne u 15 dana nego...

Škuflić: Niste ništa predložili, da li je to vama jasno? (*buka*) Gospođo moja draga, da li vi znate da ima još 50 i toliko ti-

suća građana u ovom gradu? Da li vi imate pravo odlučivati u njihovo ime?! (*buka*)

Boljunčić: ...Vi ste sada nama dali vaš prijedlog s kojim se ne slažemo. Dajte vrijeme i покаžite volju pa da ponudimo nešto bolje. Ne moramo sutra odlučiti što ćemo sa svih 170 hektara.

Miletić: Ja sam u principu danas upravo i došao čuti različito i drugo mišljenje. Niti jedan prostorni plan nije Biblija da se on ne može mijenjati. Ono što mene boli je da smo mi osam godina u procesu planiranja. Mi se pokušavamo služiti svim kanalima komunikacije kako bi bilo koji strateški dokument putem medija, weba, javnih prezentacija, mjesnih odbora prezentirali što širem broju građana. Pa nije strategije pisao ni pročelnik ni predsjednik vijeća! Strategiju su u jednom koordiniranom sustavu, u kojem su sudjelovali sveučilišni profesori, u principu kreirali građani grada Pule. Ne može nama netko reći kako ćemo se mi razvijati, valjda to sami znamo, ali nam je sigurno potrebna jedna stručna pomoć kako bi taj posao napravili kako treba.

Kristina Nefat: Što se strategija koje ste spominjali tiče, spomenuli ste onu kulturnu u kojoj sam i ja sudjelovala. Da li ona ima ikakve veze s Muzilom? Nemojte nizati bezveze ljudima ovdje dokumente! Ja bih vas zamolila da malo prošetate Europom, da vidite napuštene postindustrijske gradove u Britaniji koji su se pomoću kulture podigli. Na primjer, Edinburg koji je postao glavni grad za kazalište u svijetu. Zašto oni temelje svoj razvoj na kulturi, a ne na golfu kad je to koljevka golfa?

Benčić: Primjećujete da je taj golf veliki trn u oku.

Miletić: Možda je stvarno nekome to beznačajno, ali ja ću vam reći da kad primam subotom građane nekada je bila druga tema na prvome mjestu. Danas je prva tema posao! Ja ne znam kako to drugačije objasniti. Ja poznajem neke ljude koji koriste prostore u Rojcu, koji rade u nekim udrugama, uvijek treba neki novac, to treba financirati. Treba financirati vrtiće, škole, udruge, sport, kulturu... To košta neki novac! Ako ljudi ne rade, nema poreza! U proračunu nema novaca! A s druge strane morate izdvojiti veća sredstva za socijalu. Ako se mi nećemo razvijati s nekim novim investicijama, ne znam di će ljudi raditi!

Boris Šuran: 2001. godine smo sadašnji gradonačelnik i ja bili na Cleveland State University-ju. Jedna od najznačajnijih stvari koje smo tamo čuli, ako se sjećam, bila je „public participation“. Borise, ovo što je u zadnjih desetak godina u Puli rađeno nije „public participation“. Ova ovdje rasprava se desila zbog ovih (inicijative Volim Pulu), a ne zbog tebe! (*aplauz*) Pozivate se na državno vlasništvo. Što IDS radi kad je neki problem? Zaziva autonomiju Istre, poziva građane na ulice. Zašto ne pozoveš građane na ulice oko ovog problema?! (*aplauz*)

Miletić: Ja mislim da ovo nije bila tema večeras... (*buka*)

Ratko Misavljević: Gospodine Škufliću, vi ste mene malo prije uvrijedili kada ste rekli da građani nemaju ovdje nikakav prijedlog...

Škuflić: Tako je, nemate ga!

Šuran: Škufliću, ovo je čista demagogija. Što bi ti mi trebali sada kao na tržnici davati prijedloge?

Škuflić: Sjedili smo zajedno u Stranci, nemoj to zaboraviti Borise!

Jurcan: Ne znam da li pričamo drugim jezikom, ali ja sam danas ovdje čuo jedno 20-ak prijedloga, a gospodin Škuflić nije čuo ni jedan...

Škuflić: Ne ja. Ja nisam ovdje Giordano Škuflić nego predstavnik i član Gradske uprave, prema tome molim vas da se korektno ponašate!

Jurcan: U redu, kolega! *Znači, predstavnici Gradske uprave nisu čuli ni jedan prijedlog. Kako bi ga čuli pokušat ću se izraziti njihovim riječima. Jučer, kada sam na Dnevniku HRT-a čuo kako kolega Škuflić usporu je koncesiju na Muzilu s britanskom kolonijom Hong Kong, sinula mi je jedna stvar, mi zapravo tako veliko područje kao što je Muzil prije samog planiranja stvarno trebamo kolonizirati. Samo je pitanje kolonizacije da li ćemo je kolonizirati mi, građani grada Pule ili privatni investitor. Mi trebamo početi koristiti Muzil, a planovi neka nas slijede! * Mislim da je u ovih tjedan dana broj ljudi koje Muzil zanima narastao od stotinjak ljudi koji su se počeli skupljati na sastancima Inicijative, od svih ljudi kojima je Gradska vijećnica u srijedu bila premala, do tisuću ljudi koji su u nedjelju posjetili Muzil. Znači, u pet dana mi pratimo jedan rapidan rast zainteresiranih za planiranje Muzila, a mislim da ima dovoljno zainteresiranih da ga počnemo i sami koristiti. Ako nema sluha u gradskoj strukturi, ako nema sluha u državnoj strukturi, nema veze. Ja mislim da je moć u našim rukama! (*aplauz*)

Benčić: Javilo se par ljudi iz publike pa da ih čujemo.

Ivica Kovač: Gradonačelnice, puna su vam usta nezapo-

slenih. Ima nas preko 3.000 nezaposlenih u ovom gradu, a i mi koji radimo dobivamo bijedu od plaće. Za razliku od vas koji ste jako dobro plaćeni, živite na našoj grbači, naručujete studije na našoj grbači, jel' tako? I ne slušate nas! Taj Muzil je velik kao Veruda, Verudela i Zlatne stijene skupa, velik je kao dva Pazina. Sad mi recite jednu stvar - koliko tu ima radnih mjesta na dijelu Pule koji je iste veličine kao Muzil? Koliko ima radnih mjesta na takvom prostoru u normalnom gradu koji funkcionira kao grad, gdje postoje trgovine, poslovni prostori, komunalni sadržaji, privatni itd. Koliko bi bilo zaposlenih? Kroz cijelu godinu? A tu nam pričate o zapošljavanju u nekom smrdljivom hotelu i golf terenu s 18 rupa na kojem će par brižnih cura i dečki koji su završili fakultet prati zahode (*aplauz*)! Neki sretnik će možda raditi kao recepcioner. Neki sin od mudonje će možda dobiti pravi posao. I to je sve. A mi ostali ćemo gledati Muzil kao što smo ga gledali do sada. Neka Muzil bude dio grada, kao što je to Veruda, kao što je to Vidikovac, Stoja. Bez golfa.

Vlado Šegon: Ja bih htio razbiti dva mita o kojima se ovdje stalno priča - radna mjesta i sloboda izjašnjavanja. U studiji Brijuni rivijere se ni na jednom mjestu ne spominje koliko će biti radnih mjesta na Muzilu. Što se tiče slobode izražavanja, ja sam tri puta bio na Gradskom vijeću kao predstavnik Mjesnog odbora i niti jednom me niste pustili da govorim.

Željko Antunović: Što se Muzila tiče, ovdje imate nekoliko eklatantnih primjera zainteresiranih građana i vaša dužnost, kao osoba koje su izabrane našom voljom, je da ta mišljenja uzmete u obzir.

Mislim da Gradskom vijeću ne preostaje ništa drugo nego da produži javnu raspravu jer danas je i ova sala premalena za sve zainteresirane građane. Sljedeći puta nam treba još veća sala.

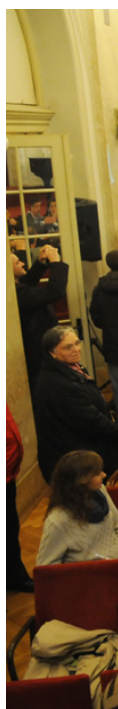
Branka Orlić: Ove studije koje su rađene godinama, rađene su bez javnih rasprava. Ja se ne sjećam nekih javnih rasprava. Radile su ih firme kojima se platilo. Ja bi volila znati koliko je plaćeno za te dokumente. Međutim, bit svega je da sve te studije nemaju analize, jer da imaju analize onda se ovakav prijedlog plana ne bi desio. Uzmite Arenaturist koji je prodan za 1 kunu kao primjer za analizu. Koliko ljudi tamo radi, kakve plaće primaju, tko prima profit? Isto će se desiti i s Muzilom, mi ćemo izgubiti još jednu veliku lokaciju u koju naši građani nisu imali prilike dati svoje projekte. Ja mislim da bi se postepeno otvaranje Muzila za građane moglo napraviti kao što se napravilo i s rtom Kamenjak. Ulaz je kontroliran, prostor se koristi, staze se održavaju. To postepeno tako ide.

Teodora Beletić: Imam jedan prijedlog. Koliko shvaćam zakonski rok za raspravu je određen, mi ga ne možemo produžiti. Ono što mi građani ipak možemo, a to je ono što se i očekuje od nas u javnoj raspravi, jest da damo primjedbe na ove planove. Što bi bilo poželjno? Da Inicijativa osmisli konkretne prijedloge koje ćemo mi kao građani prihvatiti, ako želimo, i masovno poslati na nadležnu adresu. Neka to bude službeno zaprimljeno. Onda me zanima koliki broj prijedloga mora biti da bi nas gradske vlasti prihvatile? Jer naime, oni to ne moraju prihvatiti. Mene zanima da li će se ipak prihvatiti primjed-

DAN POSLIJE

Javna rasprava - drugi put, veća dvorana, mnogo više zainteresiranih građanki i građana. Ovaj put u prisustvu gradonačelnika. Građani su odbili sudjelovati u farsu i protestirajući napustili raspravu koja se vodila čitanjem pitanja s papirića i odgovaranjem bez mogućnosti repliciranja. Ni ovom rijetkom prilikom (zakonski uvjetovana) komunikacija gradskih vlasti i građana nije uspostavljena. Na fotografijama se dobro vidi kome vlast služi osim partiji i sebi samoj? U dvorani su ostali samo oni koji tu vlast predstavljaju! Pula je mnogo više.

be, ako to bude doista masovno?

Miletić: Dovoljan je samo jedan čovjek.

Glas iz publike: Koji je taj?

Miletić: Dovoljan je samo jedan čovjek. Ukoliko je nešto u skladu sa zakonom, u skladu s procedurom, ukoliko je to kvalitetno predloženo, dovoljan je samo jedan čovjek.

Benčić: Zamolio bih Vjekoslava Gašparovića da informira građane o primjedbama Inicijative koje se već danas mogu potpisati i ovdje.

Gašparović: Situacija je jako jednostavna. Muzil u ovom trenutku ne možemo planirati jer je on nepristupačan i nepoznat. Jedino što nam preostaje u ovom trenutku je da odgodimo planiranje područja Muzil u ovim prijedlozima izmjena i dopuna planova. To nije zastavljanje procesa, to je ubrzavanje procesa jer planski sada ne možemo ništa. Ono što možemo je svojim aktivnostima početi koristiti Muzil zato jer zgrade tamo već propadaju, nemamo nikakav ekonomski napredak, dapače gubimo vrijednost tih zgrada. Kako se to može izvesti? Tako da se osmisle kratkoročni ugovori s poduzetnicima, firmama, kooperativama koji žele koristiti objekte. Ja vjerujem da će do toga doći, a vidjet ćete da će se s takvim pristupom stvari same početi razvijati na Muzilu u najkvalitetnijem mogućem smjeru. Reći će gospoda da nisu nadležni za to. Znam, vi nikada niste nadležni. Kao da ne sjedite svi u istoj državi. Primjer da se ipak možete dogovoriti je baš projekt Brijuni rivijera. Taj projekt jasno pokazuje da se za sve što je u vašem interesu možete dogovoriti.

Benčić: Gradonačelnice, mislite li uzeti u obzir jedan takav prijedlog koji građani potpisuju?

Miletić: Ja prije svega želim reći da kada pregovarate s državom o tome da preuzmete nešto, da kupite nešto, predvjet da tražite neko zemljište je da ono mora imati neku namjenu. Ovo zemljište u ovom trenutku ima posebnu namjenu, vojsku, koje više nema i ne treba je biti. Ja mislim da je vojske bilo dovoljno ovome gradu.

Gašparović: Oprostite, tu je u planu turistička namjena i golf - R1.

Miletić: Ima i turističkog, ima i rekreativnog, ima predviđen i jedan veliki kulturni centar, ima stambenu zonu predviđenu. Ima predviđeno sve ono što bi trebalo omogućiti da to područje doista bude dio grada Pule i da živi 365 dana u godini. Sve drugo po meni je promašaj! Jer ako ćemo imati neki zatvoreni resort, sezonalni turizam, mislim da nam to ne treba. Trebaju nam sadržaji koji će biti pristupačni građanima i gdje će građani moći doći 365 dana u godini. To je moj cilj!

Osoba iz publike: Koja je procedura za promjenom vlasništva i što ste po tom pitanju poduzeli?

Miletić: Uredbom vlade određeno je da ono što je bilo do 1991. vojno područje da postaje vlasništvo RH, takav je propis. Ja sam čuo puno ideja, ali apeliram na vas. Gledajte, ja moram poštivati zakon. Kakav bi ja bio predsjednik grada koji potiče na nepoštivanje zakona?

Osoba iz publike: Ponavljam pitanje, koja je procedura za promjenom vlasništva i što ste po tom pitanju poduzeli? Da li su vam potrebni potpisi građana?

Miletić: Mi možemo s prostorno planskom dokumentacijom tražiti od države da nam to dodijeli. Pitanje je da li će nam to dodijeliti. Nije stvar potpisa građana, stvar je razumijevanja države za potrebe jednog područja.

Jurcan: Da pojasnimo još jednom! Urbanistički planovi predviđaju namjenu za sva područja bez obzira tko je vlasnik. Nema veze što je državno, što je gradsko, što je privatno. Vlasništvo i pitanje Plana nemaju nikakve veze! Nije bitno tko je vlasnik zemljišta nego što Gradska uprava planira. A zaključili smo da oni planiraju turistički resort s golf igralištem. To Gradska uprava planira jer je to strateški cilj ove Gradske uprave. Tu budite jasni!

Miletić: Ja sam u uvodu rekao da prostorno planiranje nema veze s vlasništvom. Ja sam vlasništvo spomenuo u kontekstu kad ste rekli da je Grad Pula kriv što to odmah nije dodijelio obrtnicima.

Željko Čalić: Spomenuli ste da će se kompenzirati površina za golf igralište na Muzilu s nekom drugom u gradu. Znači, to će još dodatno smanjiti mogućnosti grada da se širi?

Miletić: Grad se u jednom dijelu ne može širiti, zato što je to vodozaštitno područje. Postoje propisi koji ne dozvoljavaju gradnju na određenom stupnju vodozaštite. Na prvom stupnju nije moguća gradnja. Jedna od tematika koju ovaj plan razmatra, meni je žao da nije bilo riječi o tome, je pitanje određenih nelegalnih naselja. Oni su u jednom dijelu i na vodozaštiti. Postavlja se pitanje koji stav zauzeti. Da li ljudima koji su tu došli, izgradili kuće, omogućiti urbanizaciju ili to sve skupa srušiti? Meni je to puno, puno teže i ljudskije pita-

nje jer sam posjetio ta područja i kada vidite da jedno dijete od početka svog obrazovanja uči uz agregat, kad nema pristup internetu, vas naprosto kao čovjeka srce zaboli.

Zoran Rančić: Tko je to dozvolio?

Miletić: Pa dozvolila je građevinska inspekcija koja to u startu nije rušila!

Benčić: Ajmo se vratiti na temu Muzila.

Angeleski: Zašto Grad Pula kao naručitelj Studije od starta nije predvidio veći broj korisnika na tako velikom području? Što god vi govorili, taj poluotok je predviđen za jednog koncesionara. Zašto se u startu nije računalo na više tih korisnika?

Miletić: Pa to i je za više korisnika. Rekli smo prije da na područje Muzila stane pet starogradskih jezgri grada Pule. Šta vi mislite da jedan čovjek može upravljati s pet starogradskih jezgri?

Angeleski: Ne jedan čovjek, ali jedna kompanija da.

Miletić: Može biti nosioc koncesije, da slažem se.

Elvis Morina: Što će Grad morati uložiti u infrastrukturu za tog budućeg koncesionara? Da li će taj koncesionar dugoročno biti oslobođen pristojbi za gradnju i ostalih pristojbi kako bi mu bilo zanimljivo uopće doći?

Miletić: Obzirom da je na tom području bilo jako puno ljudi, troškovi infrastrukture ne bi trebali biti pretjerano veliki. Što se tiče olakšica za velike investicije, Zakon o strateškim ulaganjima je predvidio određene povlastice, ali one se prvenstveno odnose na oslobađanje od

poreza na dobit koji je državni prihod, dakle nije lokalni. Ono što je bitno za Grad je da ljudi koji budu radili na tom području, ukoliko imaju prebivalište, odnosno boravište na području grada Pule da će se iz plaće putem poreza na dohodak alimentirati gradski proračun. Ono što je drugo bitno je da će izgrađeni objekti morati plaćati komunalnu naknadu. To je isto gradski prihod. Normalno da se kroz ugostiteljstvo obračunava i porez na potrošnju, koji isto puni gradski prihod.

Benčić: Vrijeme je da zaključimo. Hvala vam svima koji ste sudjelovali u raspravi. Ovo je bila tribina u organizaciji grupe Volim Pulu. Ja nisam od početka s njima, ali ih podržavam i drago mi je sve što su učinili. Neka netko od njih zaključí ovaj skup.

Jurcan: Doista od srca zahvaljujem svima koji ste došli danas. Mislim da samo zajedno možemo neke promjene proizvesti. Drago mi je da su se susretu pridružili i članovi Gradske uprave. No, žao mi je što nemaju ingerenciju za ništa od onoga o čemu smo raspravljali, nemaju utjecaja na vlasništvo jer nije njihovo, ne mogu utjecati na planove jer su uvjetovani planom višeg reda, nemaju utjecaj na program jer su uvjetovani ugovorom Brijuni rivijera...

Tako da ispada da ćemo ipak morati ovaj problem na Muzilu nastaviti gurati sami kao i do sada. Ja mislim da su dosadašnji rezultati pozitivni. Zahvaljujući interesu nas građana, uspjeli smo ponoviti javni uvid u planove, uspjeli smo prisiliti Gradsku upravu da otvori Muzil barem na jedan dan tijekom javne rasprave, prikupljeno je do sada 1.500 potpisa građana na primjedbama Inicijative. Nadam se da su još veći uspjesi pred nama.

TRANSCRIPT TRIBINE Emil Jurcan / FOTOGRAFIJE Dejan Štifić

**DONOSIMO VAM NAJZANIMLJIVIJIE DIJELOVE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA BRIJUNI RIVIJERA D.O.O.**

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI DRUŠTVA BRIJUNI RIVIJERA D.O.O. ZA 2012. GODINU

Mnogo je toga zanimljivoga u poslovanju tvrtke Brijuni rivijera d.o.o., čiji su osnivači Republika Hrvatska sa 67% i Istarska županija s 33% udjela u ukupnom temeljnom kapitalu od 4.500.000 kn. Recimo to što društvo ostvaruje prihode od pripremanja i usluživanja hrane, pripremanja i usluživanja pića i napitaka, pružanja usluga smještaja, savjetovanja u vezi s poslovanjem i upravljanjem i upravljanjem mjenjačkih poslova, te donacija Istarske županije. Skromne djelatnosti kad se uzme u obzir megalomanska ambicija. A još skromniji i rezultati, koje nalaz revizije opisuju na sljedeći način: "U vrijeme obavljanja revizije, nakon proteka deset godina od osnivanja Društva realizacija Projekta Brijuni rivijera nije na očekivanoj razini". Za neuspjeh projekta Brijuni rivijera, njegov posljednji direktor je 2013. nagrađen mjestom zamjenika ministra turizma. Njegov prethodnik od osnutka do 2007., Veljko Ostojić također je iz neuspješne Brijuni rivijere uzletio do mjesta ministra turizma, koje je zbog korupcijske afere s prenamjenom poljoprivrednog zemljišta morao napustiti.

Podsjetimo, tvrtka Brijuni rivijera je osnovana zbog provođenja razvojnog projekta od državnog značaja i zbog toga je proglašeno društvom od posebnog državnog interesa. Zbog posebnog državnog interesa blokirano je korištenje i bilo kakav razvoj bivših vojnih područja u pulskom i fažanskom priobalju. Zbog posebnog državnog interesa uništene su sve zgrade na lokaciji Sv. Katarina i Monumenti, a građani 9 godina finansirali tvrtku Brijuni rivijera koja je poslovala s gubitkom i služila za političko uhljebljivanje. Plan poslovanja tvrtke od posebnog državnog interesa za 2012. sadržavao je sljedeće stavke: plan noćenja u autokampu, plan investicijskog održavanja u autokampu, plan dugotrajne imovine u autokampu, plan aktivnosti za protupožarnu zaštitu i zaštitu na radu te plan kadrova i plaća

No, podsjetimo se i početnih ambicija zapisanih rukom osnivača: «Projekt Brijuni rivijera je pokrenut početkom srpnja 2003. Ciljevi koje su osnivači željeli postići su priprema, ocjena, vođenje i kontroliranje programa gospodarenja nekretninama u državnom vlasništvu na području Županije i to na brijunskom otočju i priobalju, izgradnja turističkih resorata visoke kategorizacije (s otočjem

Brijuni kao oazom elitnog turizma) na principima održivog razvoja i, ostvarenja novih radnih mjesta i učinkovita privatizacija državne imovine na području obuhvaćenom programom gospodarenja kroz kvalitetnu valorizaciju predmetnih resursa. Uloga Društva je da bude nositelj pripreme, vođenja i kontrole Projekta u cjelini, te upravljanje projektima koji se realiziraju». Odabrane lokacije projekta su Barbariga, Pineta Fažana, Hidrobaza, Monte Kristo (?), Monumenti, Zonki, Katarina, Muzil.

Prema investicijskoj studiji, tvrtka Brijuni rivijera je trebala osigurati prosječna godišnja fiskalna i parafiskalna davanja u iznosu 23.500.000 EUR tijekom razdoblja poslovanja, te 20.200.000 EUR u razdoblju investi-

Direktor tvrtke Ratomir Ivičić s članovima Skupštine Brijuni rievire 2008. sklopio petogodišnji menadžerski ugovor koji mu je omogućavao mjesečnu neto plaću od 15.309 kn, te plaćanje stana i režija, koje je revizija ocijenila nezakonitim. Pisanu suglasnost za plaćanje zakupnine za navedeni stan koji je koristio direktor dao je u srpnju 2008. tadašnji zamjenik predsjednika nadzornog odbora društva Ivan Jakovčić. Odredbama članka 13. Ugovora o pravima, obvezama i plaći direktora, utvrđeno je da društvo treba direktoru omogućiti o svom trošku i druge pogodnosti koje nisu predviđene ugovorom ali uz suglasnost nadzornog odbora (stan i režije , na primjer). Međutim, revizija je utvrdila da je vidom u zapisnike sa

i sam trošak najma i režija. Direktor je stan koristio od srpnja 2008. do konca 2012., pa se može izračunati da nas je stan gospodina direktora u tih 5 godina koštao otprilike pola milijuna kuna. Ostali članovi nadzornog odbora, Branko Bačić, Dair Bajs, Boris Miletić i Jerko Rošin, očito nisu imali ništa protiv da zamjenik predsjednika bez odluke nadzornog odbora donosi odluku o plaćanju stana direktoru. Bilo im je valjda dovoljno da te godine održe jednu sjednicu nadzornog odbora, te da za članstvo u njemu prime naknadu. Na temelju zaključka skupštine društva iz listopada 2012., isplaćena je fiksna mjesečna naknada članovima za rad u nadzornom odboru u razdoblju od rujna do prosinca 2012., čiji se iznos u nalazu državne revizije ne precizira. Jednostavnije rečeno, 12 mjeseci naknade za jednu sjednicu godišnje.

Model realizacije projekta Brijuni riviera opisan je na sljedeći način : «Zasnovan je na principu zajedničkog ulaganja bilo na omogućavanju raspolaganja nekretninama na temelju osnivanja prava građenja ili na temelju prava zakupa, a prodaja prostora na vrlo atraktivne lokacije, samo kao krajnje i najmanje željeni oblik gospodarenja». Za višegodišnje neuspješno poslovanje i pokušaje pronalazjenja investitora nisu naravno razlog našli u nerealnom i loše planiranom projektu, na što su ih upozoravali i stručnjaci s područja turizma i s područja ekonomije, niti u vlastitoj odgovornosti odnosno nesposobnosti već – u modelu realizacije. Tako 66-godišnja koncesija nije bila dovoljna, pa je Vlada Republike Hrvatske u studenome 2012. donijela odluku o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju prava građenja i prava služnosti na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske kojom je produžen maksimalni rok dodjele prava građenja na 99 godina. Ni 100-godišnja koncesija nije bila dovoljna, pa je Nadzorni odbor Brijuni rivijere u veljači 2013. predložio model koji bi investitorima omogućio otkup zemljišta gdje planiraju graditi s pripadajućom okućnicom. U Nadzornom odboru su u veljači 2013. sjedili Bernard Zenzerović, Boris Miletić, Jadranka Čengija Šarić, Mirko Herceg i Ivan Jakovčić.

Od ostalih zanimljivosti navodimo da tvrtka Brijuni rivijera ne provodi postupak javne nabave za robu jer nisu obveznici sustava javne nabave!

Dušica Radojčić

ranja. Deset godina nakon osnivanja tvrtke, 2012. godine društvo konačno posluje u plusu i to samo zahvaljujući prihodu od preuzimanja turističkog naselja i autokampa Pineta, koje im je u listopadu 2011. prepustila Agencija za upravljanje državnom imovinom. Dobit je iznosila 1,8 milijuna kuna. Popriličan nesrazmjer između plana i realizacije. Nakon prepuštanja kampa, tvrtci su ukinute državne potpore. Investicijska studija predviđala je i 5.300 zaposlenih od čega izravno 2.500 i neizravno 2.800 zaposlenih. Godine 2012. zaposlenih je bilo 15.

sjednica nadzornog odbora utvrđeno da odluka o plaćanju stanarine i režija nije navedena niti je bila predmet rasprave na sjednici nadzornog odbora, kao i da o tome ne postoji odluka. Samo tijekom 2012. za zakupninu je plaćeno 44.035 kn neto, a za režije 8.750 kn. I nikom ništa. Revizija je samo utvrdila nepravilnost. Osim toga, upozorili su ih da se plaćom smatraju i primici u naravi koji se odnose i na korištenje stana te im naložili da na iznos stanarine i režija obračunaju i plate dodatno još i porez, prirez i doprinose, koji iznose otprilike ist koliko

Inicijativa Volim Pulu > Za Muzil

Inicijativa za Muzil u krugu
a ne na kraju grada

Za MUZIL

MUZIL MUZIL MUZIL MUZIL MUZIL MUZIL MUZIL MUZIL MUZIL MU
DUGRADUKRADUGRADUKRADUGRADUKRADUGRADUKRADUGRADUKRADUGRADUKRADUGRADU

Inicijativa za Muzil "Volim Pulu" je mreža pojedina-
ca stvorena početkom 2009. godine s namjerom
upoznavanja Muzila, njegova otvaranja i javnog
korištenja te raspravljanja o njegovoj budućnosti.
Čine je zainteresirani pojedinci, a ne grupe, udruge,
institucije ni političke stranke. Nije nam cilj sudjelo-
vati u vlasti, nego u planiranju budućnosti Muzila.
Želimo da se Muzil pripoji gradu. Zato je Inicijativa
za Muzil u biti inicijativa za Pulu.

Muzil (Mužilj, Mussil) je poluotok u središtu Pule koji je gotovo 200 godina služio vojnoj namjeni, a demilitariziran je 2007. godine. Poluotok obuhvaća 180 hektara i zatvara južnu stranu pulskog zaljeva. Iako se 80 metara visok vrh Muzila vidi s pulske rive, za građane nikad nije postojao. Muzil je velik: na njega stane pet starogradske jezgre, cijela Vetrina, Vidikovac, Monte Zaro i Stoja, ili dva Pazina. On je najvredniji dobro očuvani resurs za širenje grada Pule. Zbog dugotrajne izolacije, Muzil je prostor iznimno očuvane prirode, s nizom ugroženih i strogo zaštićenih vrsta. Njegov sustav vojnih utvrda predstavlja vrijednu kulturnu i povijesnu baštinu. Unatoč njegovoj veličini i važnosti, planove za to područje već godinama izrađuje uski krug vladajućih pojedinaca, bez sudjelovanja onih kojih se razvoj grada najviše tiče: nas, građana. Smatramo da prirodna, kulturna i povijesna dobra na Muzilu pripadaju zajednici, te da svi građani moraju moći njima raspolagati. Ta se zajednička dobra ne smiju u cjelini predati u ruke jednom vlasniku koji će na njima temeljiti isključivo svoj privatni profit. Ona moraju služiti za opću korist.

Predlažemo da Muzil postane dio Pule. Predlažemo da se ovaj veliki poluotok postupno, kroz duži niz godina integrira u grad. Da bi se ovo ostvarilo, Muzil treba prvo otvoriti građanima da bi ga upoznali. Tek nakon što upoznamo Muzil i njegove potencijale, možemo razgovarati o planiranju.

Namjena Muzila mora biti mješovita. Samo tako će taj prostor zaista postati živ, gospodarski i društveno stabilan dio grada. Ako Muzil planiramo postupno i sa šarolikom namjenom, zainteresiranih za njegovo korištenje bit će više: to mogu biti poduzetnici, obrtnici, tvrtke, zadruge, udruge, sveučilište, javne institucije, itd. Na taj će način građani Pule na Muzilu moći ostvariti svoje želje i potrebe. Ovo je moguće ostvariti tako da se objekte koji

propadaju stavi u funkciju. Na primjer, za korištenje ovih objekata može se sklopiti ugovor o kratkoročnom najmu, a zarada od najamnine može se ulagati u održavanje i razvoj prostora.

Želimo da Muzil bude otvoren za cijeli grad i da od Muzila cijeli grad ima koristi.

Gradska vlast predlaže da se od Muzila napravi jedan veliki turistički resort i da tako Muzil građanima i dalje ostane nedostupan. Najnovijom izmjenom i dopunom prostornih planova gradska uprava je za područje Muzila predložila turistički resort preko cijele površine poluotoka. Resort bi se sastojao od golf igrališta na 44% površine Muzila (72 ha), hotela s 2.500 ležaja, turističkog naselja, kongresnog centra, luke za nautiku i poslovno-stambeno-turističkih zona. Gradska vlast ovo želi ostvariti tako što će jednoj privatnoj korporaciji ustupiti Muzil na bar 66 godina (Zakon o strateškim investicijama omogućuje da se taj period protegne na 99 godina). Drugim riječima, gradska vlast želi da odluke o razvoju Pule donosi isključivo uski krug vladajućih pojedinaca, a da se korištenje Muzila omogući samo bogatima, uz ignoriranje njegovih prirodnih, kulturnih i povijesnih vrednota, kao i njegove važnosti za Pulu. Moglo bi se reći da gradska vlast Muzil jednostavno planira privatizirati.

Od 1999. godine, županijske vlasti u suradnji s državom rade na tome da demilitarizirane dijelove Pule pretvore u ekskluzivne turističke zone u okviru projekta "Brijuni rivijera". Prijedlog gradske vlasti za golf na Muzilu samo je posljednji korak u tom projektu. Na velikom sastanku Ive Sanadera, Božidara Kalmete, Ivana Jakovčića i Veljka Ostojića 2004. godine, ovaj je projekt podržao i tadašnji premijer Sanader. U okviru ovog projekta pola pulskeg zaljeva već je dano u 50-godišnju koncesiju Danku Končaru.

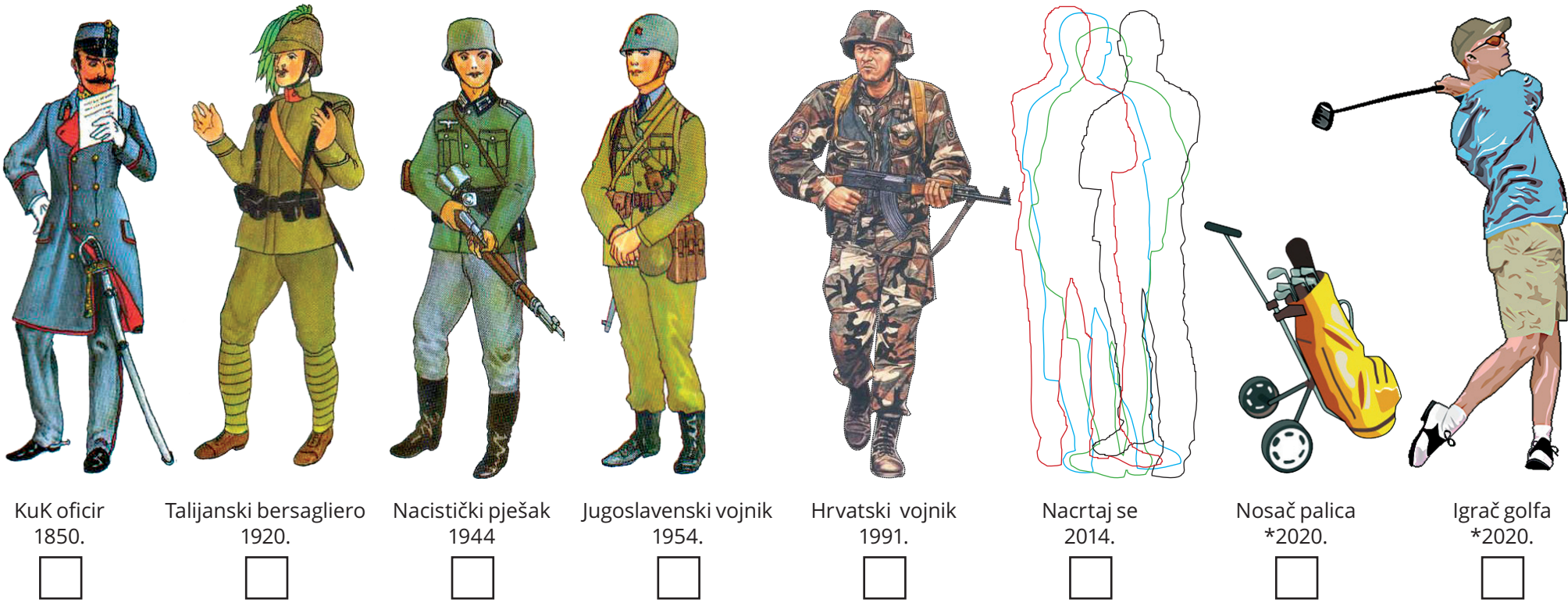
Prema izjavama gradske uprave, turistički resort na Muzilu bi mogao zaposliti 1.700 radnika, što je daleko od realnosti budući da hoteli te veličine u praksi zapošljavaju oko 130 radnika. Riječ je o sezonskim poslovima i zapošljavanju preko ljetnih

- OTVOREN za sve građane
- OČUVANE prirode i povijesne baštine
- DOSTUPAN za rad i gospodarski razvoj svim sugrađanima, a ne jednom privatniku
- koji će u RAZVOJ svojih resursa uključiti sve gradske funkcije i cjelogodišnja radna mjesta
- kojeg smatramo OPĆIM DOBROM kojim moramo upravljati u interesu javnosti

mjeseci. Osim toga, turistička je industrija poznata kao i industrija koja zapošljava najmanje radnika po kvadratnom metru iskorištene površine. Tako se prijedlogom gradske uprave posljednji resurs za širenje grada troši na golf igralište koje ne zapošljava gotovo nikoga, dok bi se u okolnim hotelima mogli zaposliti samo sezonski radnici. Međutim, kada bi se objekti na Muzilu prepustili različitim poduzetnicima, zadrugama i udrugama, na tom bi poluotoku bilo moguće zamisliti i ostvariti šaroliki spektar djelatnosti, koje bi dugoročno bile sposobne zaposliti širi profil radnika i osigurati trajnije, a ne samo sezonsko zapošljavanje.

inicijativa se Muzikom bavi već niz godina kroz istraživanje poluotoka, pritisak prema gradskoj vlasti da ga otvori građanima te kroz uključivanje u raspravu stručnjaka i svih zainteresiranih za budućnost Pule. Na temelju takvog višegodišnjeg rada, Inicijativa je sastavila primjedbe na prijedlog GUP-a kojim gradska vlast želi provesti u djelo svoje planove za turistički resort. Primjedbe je potpisalo 1.503 Puležana i one su poslane Gradu. Inicijativa pruža mogućnost građanima da artikuliraju svoju viziju razvoja grada kroz istinski demokratsku javnu raspravu i tako sudjeluju u planiranju grada koje neće biti vođeno interesom privatnog kapitala. Svatko se može angažirati idejama za razvoj grada. Više prijedloga o budućnosti Pule predstavlja i više kvalitetnih alternativa ideji rasprodaje zemlje koju zastupa trenutna vlast.

→ Ilustrirana povijest Muzila, tj. ona koju svi poznajemo. Njoj smo (zbog našeg jasnijeg pogleda u budućnost) dodali prostor za do crtavanje vašeg viđenje, uprkos Državi, Županiji i Gradu koji su je već “odlučili”.

KuK oficir
1850.

Talijanski bersagliero
1920.

Nacistički pješak
1944

Jugoslavenski vojnik
1954.

Hrvatski vojnik
1991.

Nacrtaj se
2014.

Nosač palica
*2020.

Igrač golfa
*2020.

Ova anketa ima za cilj ispitati stav vas građana (građanke će doći na red drugom prilikom) o vašoj ulozi na Muzilu. Budući da vas ni Država, ni Županija pa ni Grad to nikada nisu pitali, a da bi ispravila tu nepravdu Inicijativa to čini u njihovo ime:

Nacrtaj se na Muzilu i ti!

VAŽNA NAPOMENA > Jednu od gornjih uloga rezervirali su si predlagači izmjena plana (ujedno i jedini istarski igrači golfa uz Radimira Čačića), no nedaite se smetati detaljima. Ostaje vam ipak druga mogućnost - radno mjesto je ipak radno mjesto. Ukoliko vam ni jedna od ponuđenih mogućnosti ne odgovara, svoju ulogu na Muzilu nacrtajte sami, primjerice profesor, inženjer, kirurg, nuklearni fizičar, astronaut, programer, itd...

*zbog brzine kojom se inače realiziraju projekti tog tipa uloge neće biti dostupne zainteresiranim građanima prije navedenog roka.

Fotomontaže arhitekta Vjekoslava Gašparovića jasno prikazuju koliko sadržaja može primiti naš Muzil

Na Muzil stanu cijeli gradovi. ZAŠTO SE ONDA NA NJEMU PLANIRA SAMO TURISTIČKI RESORT?

Zato da bi se omogućila privatizacija koja će malobrojnima donijeti bogatstvo a sve nas lišiti mogućnosti da Muzil koristimo za svoje razvojne potrebe, pa i one koje nam danas nisu poznate.